

BOGOLJUB

1932

SEPTEMBER

Koledar Apostolstva molitve za september 1932.

Glavni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: Ljubezen do križa.

Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu:

Katoliška akcija v misijonih.

Mesečni zavetnik: Sv. Mihael (29.)

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. R. T.	
			Ljublj. šk.	Lavant. šk.
1 Četrtek	Egidij sp.	Svetost redovnikov	Besnica	Sv. Florijan
2 Petek	Štefan kr.	Spoznanje Srca Jezusovega	Ljublj. Sv. Jak.	Žetale
3 Sobota	Mansuet š.	Katoliška zvesti pri nas	Crmošnjice	Sv. Rok
4 Nedelja	16 pob. Rozalija	Pogostno sv. obhajilo	Slavina	Stoprce
5 Poned.	Lavrencij Just. š.	Dijaki med šolskim letom	Vreme	Sv. Jožef Stud.
6 Torek	Zaharija pr.	Neustrašenost vernikov	Krenjska gora	Trbonje
7 Sreda	Regina d. m.	Čistost mladine	Mokronog	Ribnica
8 Četrtek	Rojstvo M. D.	Marijine družbe	Cerknica	
9 Petek	Peter Klaver sp.	Misijonski poklici	Homec	Sv. Anton Poh.
10 Sobota	Nikolaj Tol. sp.	Skrb za trpeče	Polšnik	
11 Nedelja	17. pob. Hijacint	Naša katoliška akcija	Prmskovo	Vuhred
12 Poned.	Ime Mar. Dev.	Zadoščenje za kletvine	Vel. Lašče	Sv. Primož
13 Torek	Mavrilij sp.	Pomanjkanje trpeči	Boštanj	Zavrče
14 Sreda	Poviš. sv. Križa	Junaštvo v trpljenju	Sv. Križ Kost.	
15 Četrtek	Marija 7 žal.	Potrpežljivost bolnikov	Šmarje	Sv. Barbara H.
16 Petek	Kornelij in Cipr.	Naše matere	Polh. Gradec	Leskovec
17 Sobota	Rane sv. Franč.	Ljubezen do Boga	Št. Lamberl	Sv. Trojica
18 Nedelja	18 pob. Jožef Kup.	Lepo družinsko življenje	Sv. Planina	Sv. Vid Ptuj
19 Poned.	Januarij š. m.	Spokorni duh	Križe	Škale
20 Torek	Evstahij m.	Doraščajoča mladina	Svibno	
21 Sreda	† Matej ap.	Apostolstvo mož in fantov	Brusnice	Sv. Martin Sal.
22 Četrtek	Tomaž Vilan š.	Javna dostojnost	Hrastje	Št. Janž p. Vel.
23 Petek	† Lin p.	Zadoščenje Srcu Jezusovemu	Koprivnik Boh.	Št. Ilj p. Vel.
24 Sobota	† Marija reš. jet.	Škof in duhovniki	Repnje	Šoštanj
25 Nedelja	19. pob. Kleofa	Duhovn. in redovn. poklici	Vinica	Šoštanj
26 Poned.	Kanadski mučenci	Bramba pravic sv. Cerkve	Bevke	Gor. Ponikva
27 Torek	Kozma in Dam.	Priporočene zadeve	Krka	Bele Vode
28 Sreda	Venceslav kr.	Dobri zgledi	Stična	Gor. Lendava
29 Četrtek	Mihael nad. (m. z.)	Zmaga sv. Cerkve	Poljane Šk. L.	Zavodnje
30 Petek	Hieronim c. uč.	Nešči voditelji. Umrli.	Trzin	Laško

Razno.

Razstava cerkvenih paramentov, ki jo bo oskrbela Bratovščina sv. Rešnjega Telesa, bo letos od nedelje 4. septembra do Malega Šmarna v dvorani škofijske palače v Ljubljani. Razstavljeni bodo cerkveni paramenti, ki jih je nabavila in dala izdelati bratovščina s pomočjo darov svojih članov za ubožne cerkve ljubljanske škofije. Na razstavi bodo tudi predmeti, ki so jih posamezne članice naredile in posebej namenile kot darove za misijone. Vsem, ki se zanimajo za cerkveno umetnost, in vsem članom in prijateljem bratovščine obisk razstave toplo priporočamo.

Za čast ženstva... Bogati doktor Legg je naklonil nekemu šolskemu zavodu v Londonu milijon mark (t. j. blizu 14 milijonov dinarjev) pod pogojem, da ne sme več sprejemati dijakinj. Zavod je ponudbo odklonil, ker ni maral odslavljal dijakinj. — »To skupno

življenje dijakov in dijakinj je prava nesreča za srednje in visoke šole zlasti v času, ko drzna poletna obleka ženstva tako draži...« — tako sodi omenjeni doktor.

Isto bi lahko še z večjo resničnostjo trdili o vseh krajih, kjer se zbirajo kopalci. Ni ga več sramu ne med mladino, ne med starejšimi, ki si dovoljujejo ob kopalni sezoni razne nedostojne in pohujšljive svoboščine. — Zakaj oblastva, županstva, zakaj zasebniki ne porabijo pravic in paragrafov, ki vsakovrstne nerednosti, pohujšanja in nedostojnosti zabranjujejo! Poštenega človeka je sram iti mimo takih divjakov. Ali bo res leto za letom slabše?

Precej, a premalo. Novomašnikov je bilo letos: V Zagrebu 21, v Pragi 10, v Ljutomeri 5, v Budjevicah 5, na Dunaju 24, v Linzu 19, v Solnogradu 9, St. Pölten 13, v Gradcu 14, v Celovcu 7, v Inomostu 16, v Briksnu 13. Novomašniki v Sloveniji so bili naštetih v zadnji številki »Bogoljuba«.

SEPTEMBER

XXX. LETNIK

1932

Kdo je kot Bog?

Dne 29. septembra praznuje sv. Cerkev spominski dan nadangela Mihaela. Ta božji bojevnik je pri nas Slovencih že od davnih dob zelo češčen; o tem nam pričajo številne njegove cerkve in kapele, pričajo tudi njegove slike in njegovi kipi v božjih hramih in zasebnih hišah. Posebno češčenje nadangela Mihaela nam je naročila tudi sv. stolica, saj mora mašnik po vsaki tihi maši skupno z ljudstvom odmoliti ono lepo molitevco: »Sveti nadangel Mihael, brani nas v boju...«

Sv. Mihael je bil poseben zavetnik judovskega naroda, od Boga izbranega. Prerok Daniel v 10. poglavju svoje knjige to izrečno poudarja, istotako apostol Tadej v svojem listu. Judovsko kraljestvo je pa bilo predpodoba Mesijevega kraljestva, sv. Cerkve, zato je nekaj čisto naravnega, da mu je Cerkev izročena v varstvo.

Nadangel Mihael je tudi čuvár presv. Evharistije. Pri slovesni sv. maši ga pokliče po darovanju duhovnik, naj posreduje pri Bogu za krščansko ljudstvo, saj »stoji na desni kadičnega oltarja«. In tretja molitev po povzdigovanju prosi sv. angela Mihaela, naj nese naše darove na prevzvišeni božji oltar.

Pa tudi poseben prijatelj in zagovornik umirajočih je sveti Mihael. Njegov starodavni sovražnik satan se za duše ljudi ob njih smrtni uri še prav posebno trudi, zato pa prosi Cerkev svetega Mihaela, naj takrat obnovi svoj napad na duhove teme in spremi dušo v raj. Pri črni sv. maši mu duhovnik pred darovanjem priporoči rajne osebe, rekoč: »Nositelj nebeške zastave sveti Mihael naj jih privede v sveto luč.« Zato ga večkrat vidimo naslikanega, kako v eni roki drži meč, v drugi pa tehtnico, na katero je po-

ložil pokojnikova zasluženja, zraven pa seveda še svojo mogočno priprošnjo.

Ali nas vse to ne vabi k vnetemu češčenju nadangela Mihaela? Komur je mar lastne duše, pa mar tudi usode drugih duš in usode vse sv. Cerkve, ne bo brezbrizen do tega nebeškega kneza.

*

Sv. Mihael pa ni samo mogočen in ljubeč zavetnik, marveč je tudi prekrasen zgled in vzornik, vzornik prav za našo dobo.

Preden je Bog v svoji nedoumljivi dobroti ustvaril vidni svet, je bil že davnaj, pred vekovi, ustvaril nevidne angele. Tako radi gledamo zvečer na nočno nebo in občudujemo neštene zvezde, ki se blestijo v nedoumljivih daljavah. Velikansko je njih število, a kaj bo to v primeri s številom angelov, ki jih je božja moč in dobrot priklicala v bivanje! Dala jim je pa tudi izredne zmožnosti in odlike, tako da je vsak od njih duhovna velesila, proti kateri so zemske sile in moči igrača. Mi mislimo le bolj na to, kar je vidno in dostopno drugim našim čutom; na angelske trume, na njihovo globokoumnost, moč in druge zmožnosti pa premalo mislimo. Morda molimo zjutraj in zvečer molitevco »k angelu varihu«, ki jo znamo že iz prve šolske dobe; lepa je in pristrčna, ne more pa seveda dovolj izraziti vse vzvišenosti in silnosti angelov, nebeških knezov.

Pa tudi angeli bi si naj svojo trajno srečo šele zaslužili. Tako je bil določil Bog. Dal jim je priložnost, da se odločijo ali zanj ali proti njemu. Kakšna je bila ta preizkušnja, ne vemo natančneje; vsekakor je bila zgolj umska preizkušnja, saj angeli nimajo telesa in torej telesno niso mogli grešiti.

Lucifer, po naše »Nosilec luči« je prvi odrekel pokorščino Bogu, svojemu stvarniku in popolnemu gospodarju. Strašna zlobnost! Bitje s tako popolnim spoznanjem, pa se upre Bogu, od katerega je vse prejel! Istočasno se je med vsemi milijardami angelov in nadangelov in drugih nebesnih vrst tja do kerubov in serafov začela duhovna agitacija za Boga in proti Bogu; začel se je ljut boj božjih prijateljev in sovražnikov. Veleodločilni hipi!

Prav takrat je pa sv. Mihael sijajno nastopil in pokazal svojo krepost. Ne le da je ostal vdan in zvest Bogu; postavil se je na čelo milijardski armadi dobrih angelov, opogumil jih je in uničevalno porazil uporne in zle duhove. V njem in z njim je ponižna in spoštljiva pokorščina do Boga za vselej zagospodovala med angelskimi trumami. Zato tudi vprižarjajo Mihaela kot sijajnega vojskovodjo s ščitom in čelado, kako je v mogočnem zaletu svojih krasnih peruti zagrabil za svoj žareči meč in odločil večno usodo uporne družali, ki pred njim drvi v peklenške plamene in muke. To je nazorna vprižoritev nevidnega, zgolj duhovnega angelskega boja in Mihaelove zmage.

Ta preizkušnja za Boga in proti Bogu se pa ponavlja v vseh dobah in stoletjih. Že kraljevski pevec David je v svojem 2. psalmu v nekaj značilnih potezah opisal to orjaško borbo, rekoč:

»Zakaj hrumé narodi, in si ljudstva umišlujejo prazne reči? Vzdigujejo se kralji zemlje in knezi se zbirajo zoper Gospoda in zoper njegovega Maziljenca.

(Govoré:) 'Zdrobimo njih vezi, in vrzimo s sebe njih jarem.'

On, ki v nebesih prebiva, se jim smeje in Gospod jih zaničuje.

Takrat jim bo govoril v svoji jezi in jih bo prestrašil v svojem srdcu.«

Ta stoletna in tisočletna borba za Boga in proti Bogu se bije tudi v naši dobi in pred našimi očmi. Ali je Bog ali ga ni? Ali je vsaka stvar, torej tudi človek — človek kot umsko bitje še prav posebno — dolžna Bogu, svojemu stvarniku in lastniku, kateremu se ne more odreči,

najgloblje spoštovanje in brezpogojno pokorščino? Ali ni Bog brezmejna popolnost in torej pač vreden vse naše ljubezni, ali ga pa človek lahko po mili volji sovraži, zaničuje in dela proti njemu? Ali je Kristus Bog ali ni? Ali je ustanovil Cerkev? Ali se lahko posmehujemo predstojnikom edino prave Cerkve, ali smo jim marveč dolžni spoštovanje in pokorščino, ker so božji namestniki? Moramo li oblast Boga priznavati tudi nad javnim življenjem, tudi nad državami in narodi, nad socialnimi in kulturnimi zajednicami, nad družinskim življenjem in nad zakonom?

Mehika, prostrana Rusija in Španija so vidna bojišča Luciferjevih pristašev, borbenikov zoper božjo oblast. Tudi drugod je marsikje slabo, temne sile se gibljejo in organizirajo. Pa nad vsemi temi bojišči se sveti Mihaelov meč, sveti in blešči se pa tudi napis na njegovem ščitu: »Kdo je kot Bog?«

Bog je dal človeku svobodno voljo in mu te odlične zmožnosti neče vzeti tudi tedaj, če jo človek, uboga stvar, obrne proti njemu. Potrpi in gleda in čaka, ker ve, da je vse v njegovi oblasti in moči, kot je v lončarjevi oblasti in roki kepa gline, da jo lahko zmečka, zdrobi in vrže proč. Bog čaka in gleda, duše njegovih upornikov stopajo predenj, trepetajoč od groze pred sodbo. Bog ima zadnjo besedo, kot jo je imel in jo še ima nad vsakim izmed upornih angelov. Tudi še tako organiziran in strasten brezbožnik se Bogu ne bo odtegnil. Kdo je kot Bog?

Blagor pa vsem Mihaelovim pristašem in neustrašenim bojevnikom za božjo stvar! Naj tudi trpijo, naj bodo vidne ali nevidne žrtve: njih stvar je prava stvar in za pravo, za božjo stvar trpeti je vselej sreča. »Blagor vam!« je takim zaklical Jezus. Kateri vladar more svojim zvestim, pogumnim in nesebičnim bojevnikom biti tako velikodušen in bogat plačnik, kot bo Bog plačnik svojim zvestim pristašem in borilcem za njegovo oblast in slavo?

Mihaelovo bojno geslo »Kdo je kot Bog?« je torej tudi polno tolažbe in najlepšega pričakovanja za nas, ako smo povsod in dosledno zvesti Bogu, Kristusu in Cerkvi.

Dr. Fr. Jaklič.

I S K R A

Na to mislim, če srečam človeka, ki sem ga še nedavno videl in poznal v polnem mladostnem cvetu, čvrstosti in lepoti: Sivi lasje mu okrožajo glavo, ki ni brez brazd v licih; drugi pa, ki so mu

bili tovariši, občudovane tovarišice — so pa že morda tam, kjer vlada mir in pokoj.

Ali misliš na to tudi ti, ko opazuješ oveli cvet?!

Roke proč od kmetskih duš!

Ne vem, ali so mi stare hiše s stoletno zgodovino in običaji tako pri srcu, ker sem naravoslovec ali zato, ker stare hiše varujejo v sebi poštenje iz rodu v rod. In če se kdo temu izneveri, se mu izneveri tudi hiša in blagoslov.

Zivo mi je v spominu beseda nekdanjega razrednika v šentviški gimnaziji, ki je znal kot profesor klasičnih jezikov tako živo prenesti življenje starih narodov v sodobni čas. Tako smo vprav čitali v nekem klasiku o vrednosti poštenja, pa nas naš razrednik z besedo povede nekam na šentviško polje, kamor mu je zmerom no-ga šla.

Dve hiši si gledata v obraz. Ena stara, nizka in krotka kot golobica, druga visoka, iz mrzlega kamena grajena. Nekoč sta si bili sestrí, obe ponižni in srečni. Pa se je rodil sin, ki je zavržel običaje poštenja in molitve in hotel zrasti visoko nad sosede. Hodil je po svetu, trgoval in goljufal. In ko so se mu žepi napolnili, je porušil stoletno hišo s spomini in molitvijo in običaji vred in zgradil novo. Kot kraljica je gospodarila nad vasjo.

Goljufivi denar pa ni imel miru. Znova je odpotoval. Zakaj blagoslova niso vzdali v hišo, Bogu niso odprli vrat, da bi se vselil. Stene so bile gole, sobe so donele prazno. — Novi rod se je porazgubil po svetu, s seboj je vzel prokletstvo očetovo. In nikjer nima miru... Še zmerom si gledata v oči dve hiši: ena visoka, ogoljena, kot strašen spomin na prokletstvo brezboštva in krivic; in prazna je kot grobnica; druga pa je ponižna kot pred sto leti s srečo in blagoslovom v srcu. Tam niso steknili križa s kota, niso sneli s sten svetih podob. In njivice njihove in vrt in hlev in tnaló rodijo, ker nad njimi plava božja roka...

In tako naprej nam je pripovedoval profesor Jože Prešern. Od njegovih nauk do danes je borih sedem let, pa se je že vse predru-gačilo. Tudi nekatere nizke kočé so odprle vrata mestni kulturi (namreč kulturi, ki je tudi mestu v sramoto!) in pokazale Bogu pot z doma. Vasi po Slavoniji n. pr. izumirajo. Ljudje nočejo otrok. Z vzemi sredstvi se jih branijo; matere nočejo trpljenja z njimi, očetje nočejo skrbi! Državi kot sta Francija* in zad-

nje čase Nemčija, bosta v nekaj stoletjih izbrisani iz življenja, ako se ne bosta naroda vrnila na staro pot. Pa če se je tako zlo zagrizlo v državno telo, ga bo težko ozdraviti, zakaj od vasi do vasi gre, od hiše do hiše, od družine do družine. In povsod postaja — družinski običaj... Nekaj držav v zgodovini je že padlo na zadnjo stopnjo veljave ali pa jih ni več, ker so se branile njih družine otrok. To vse bi morali vedeti danes vsi inteligentni ljudje, ki pravijo, da so domoljubi!

Črnogledi angleški gospodarstvenik Robert Malthus je prvi vrgel v svet klic, naj se porodi omejujejo, češ: vsakih pet in dvajset let se število človeštva podvoji, produkcija pa istočasno ne naraste sorazmerno s porastom ljudi. Predlagal je zato največ šest mladih članov družine, potem pa krščansko vzdržnost med zakonci, ali pa celibat. Njegovi učenci — neomalthuzijanci — pa so zavr-gli Malthusovo zamisel v tej obliki, le ime njegovo so obdržali in se postavili proti naravnim in božjim zakonom, češ: vsa sredstva preprečevanja so dovoljena! S tem so zadali svetu strupeno rano, ki je vzrok propadanja kulturnih narodov.

Ta klic pa ni prišel le do meja našega naroda, marveč se je razlegel tudi po naših njivah in poljih...

Agenti, nekatere strani brezvestnih časopisov, brošurice, predavanja, ki so v službi takega grešnega početja — proč od naših ljudi! Ljudje, ki te zločine počenjate nad našim selom, če imate le še trohico domovinske ljubezni, stran pisma in sredstva, ki jih nosite, da kužite kmetske hiše! Težak greh bo nad vami in prokletstvo naroda vam bo sledilo. Vi ubijate naraščaj naroda, vi ubijate duše ljudi! Vi rušite sveta ognjišča zakona!

Zakaj je Bog zakon moža in žene za večno zvezel?

Zato, ker mora biti ljubezen, s katero vzame žena nase trpljenje matere od rojstva do odraslosti otrokove, tolika, da je ne bi mogla sama nositi; ob njej mora biti stalno mož, trpeti z njo, skrbeti z njo, nositi vsa razočaranja, odgovornosti. Nerazdružna mora biti ta vez. Kam bi šli otroci, če bi eden zakoncev popustil — in si iskal novega tovariša ali tovarišico? Torej je zakon le radi otrok.

* Za Francijo vemo, da je leta 1922. imela 11.696.000 družin. Od teh je bilo 1.930.000 brez otrok, 3.668.000 z enim otrokom, 2.776.000 z dvema

otrokoma. Ti podatki govore grozne besede: Od 11 milijonov družin jih je 8 milijonov takih, ki imajo le po enega otroka, po dva ali pa so brez otrok.

In še naprej:

Kdo pa so tisti, ki svojevoljno in zločinsko omejujejo število otrok? To vprašam zato, ker pišejo svobodomiselni listi, da se mora število porodov omejiti — sicer bo nastopil glad. In tudi potniki trdijo, ki so v službi neomalthuzijanstva, govore tako nevednim ljudem po vaseh. Kdo se torej brani? Kmetič, kajzar, delavec, ti ljubijo otroke in se jih ne branijo, vsaj v kolikor niso tudi že mednje prodrli novi pogubni in zločinski nauki. A mesto, to noče otrok; razni bankirji, ravnatelji bogatih ustanov, višji uradniki; bogatci, veljavneži, ki imajo ves naš denar v rokah — ti nočejo imeti otrok. Ne gre torej za glad, marveč za to, da se porušijo Kristusovi nauki in z njimi Cerkev... Ni revščina kriva, da se uporabljajo preprečevalna sredstva, da se omejujejo porodi. Krivi so zvodniki, zapeljivci, ki uče drugače, kot je Kristus učil. Krivi so trgovci in izdelovalci raznih sredstev, ki za duše ljudi trgujejo in jim mečejo zmoto v oči. Krivi so oni časopisi, ki uče in odobravajo te novodobne zločine. Krive so knjižice, ki zavajajo ljudi v zmoto in greh.

Po vaseh gre pohujšanje. Kdo bo zajel reko, če bo planila? Kdo bo rešil, kar rušite vi, krivi preroki? Pod našimi kmečkimi strehami se že nekod skrunijo zakoni. Vi brezsrčneži, brezvestni ljudje, ki uničujete naš narod, pa morda kričite, da ste domoljubi! — Izdajalci ste! Bog in narod vas bosta izpljunila iz svojega srca!

Pišem le mo ž e m i n ž e n a m. Prav za prav ne pišem, le dotikam se ran, ki so jih zasekali neprijatelji v telo našega naroda. Mnogi ne veste še ničesar o tem, kaj hudega se po svetu in kaj hudega se v naši ožji domovini godi. Naj vam bodo moje besede v opomin, če pride kdo vaše duše kupovat. Moj Bog, ne dajte jih; saj niso več vaše. Jezus jih je s svojo dragoceno krvjo na Golgoti odkupil; vi jih imate samo v oskrbi, dokler živite; potem jih boste vračali. Ne skrunite jih! — Vi pa, ki ste zapeljani, vedite, da je strašen greh proti Bogu, naravi in narodu, če omejujete potomstvo. Nazaj na pot poboljšanja!

Prijatelji in prijateljice, duše vam bodo potem lahke ko lastavice.

Sestre in bratje boste Bogu iznova.

L. G.

Bog in Katoliška akcija

Ko so okoli l. 1095 ljudje po zapadni Evropi in po naših krajih poslušali vnete pridigarje, ki so pojasnjevali, kako divji Turek gospodari v Sveti deželi, kako tlači kristjane in onečaščuje svete kraje, je vsepovsod mogočno zavrelo. Vse je klicalo: »Bog tako hoče! Pojdimol!« Sto tisoče križarjev je dvignila misel, da je treba osvoboditi Jeruzalem in Sveto deželo, in so šli, trpeli nepopisno med dolgo potjo in v pogostnih bojih, naposled pa vendar zmagali in osvojili svete kraje.

Neprimerno svetejša kot je vsa Sveta dežela, je pa človeška duša. Zato velja geslo prvih križarjev: »Bog tako hoče« v vsem obsegu tudi za osvojevanje in reševanje duš, in še neprimerno bolj kot za osvojevanje svetega groba in Svete dežele. Zato mora danes odjekniti v vsaki duši živo prepričanje: »Bog hoče, da rešujemo duše s Katoliško akcijo.« In zakaj naj bi bilo to božja volja?

Prvič zato, ker je Bog gospodar človeških duš. Iz semena in korenin poganjajo rastline. Žival rodi žival. In če smo mi ljudje po telesu od staršev, pa nismo tudi po duši. Duša vsakega človeka je naravnost od Boga ustvarjena. Njena netvarna, duhovna narava, njen

razum in njeno svobodno hotenje nam je porok, da ne more biti iz nobene še tako popolne in razčiščene zemeljske snovi, marveč da je duh, da je duša svet zase in neposredno delo božjih rok.

Če je pa to, kar ti narediš po svoji zamisli, s svojim trudom in znojem, s svojim troškom in s porabo dragega časa, po vsej božji in človeški pravici tvoje, tvoja last — ali ni tudi duša, ali niso duše vseh ljudi popolna in neoporečna last Boga Stvarnika? Ali ni On njih neomejeni gospodar? To je jasno kot beli dan.

Drugič je pa Bog tudi zakonodajavec človeškim dušam, kakor je bilo že zadnjič brati v »Bogoljubu«. Bog je vsaki svoji stvari dal posebno postavbo in jo vanjo položil. Milijoni zvezd na nebu se sučejo točno po božji odredbi, v tako lepem redu, da nikdar druga ob drugo ne trči. Kapniki v Postojnski jami in drugih podzemeljskih prostorih se stekajo in otrdevajo točno po večnih zakonih, ki jih je Bog dal vodi in apnencu. Premisli hrošča, ribo, kačo, leva, konja, lastavico, čebelo in vse raznovrstne druge živali: vse to se plodi, se razvija, lovi in išče hrano, živi sebi svojsko živalsko življenje točno

tako, kakor je je Bog vanje položil. Travna bilka, goba, praprotni, roža in vijolica, jablana in pšenica, grm in hrast — vse kali, se razvija, poganja cvet in prinaša sad po zakonih in močeh, ki jih je Stvarnik položil že v njih seme. Vse stvarstvo je pod božjo postavo.

Pod božjo postavo so pa tudi človeške duše. Bog je vtisnil vanje naravni zakon; razodel nam je v sv. pismu še bolj določno svojo voljo, najdoločneje in najpopolneje pa po učlovečenem Sinu božjem ter nam govoril: »Jaz sem tvoj Bog in Stvarnik. Po tem mojem zakonu uravnaj svoje življenje, da boš meni v slavo in sebi v srečo!« In ker je človek po izvirnem grehu poln nerodnega nagnjenja, poln dušnih bolezní, mu je po Odrašeniku naklonil svojo milost. Ta mu daje tako moč, da more premagati vsa še tako globoko ukoreninjena slaba nagnjenja ter ves pekel, s samim luciferjem na čelu, in si priboriti vse krščanske kreposti in vse sijajno bogastvo posvečujoče milosti, božje ljubezni in svetosti.

Na starih nagrobnih spomenikih se je v prejšnjih časih, ko so pisali največ po latinsko, začelo branje po navadi z besedami: »Siste, viator« itd. »Postoj, popotni človek« in premisli tega, ki tu v grobu leži itd. Tako se ustavi tukaj tudi ti, dragi bogoljub, premisli to-le, kar si zdaj bral, in pa še enkrat tisto, kar je bilo o božjem zakonu zadnjič v »Bogoljubu«, potlej mi pa povej: Kako pa se brigajo milijoni in milijoni ljudi za Boga in za njegov božji zakon? Kako pa živi pretežna večina ljudi? Ne po božji volji in postavi, marveč po svojem nerednem nagnjenju, po poželenju mesa, po poželenju oči in po napuhu življenja. Ali vidiš, kako velika krivica se godi tu Stvarniku, Očetu in Zakonodajcu, ko ga njegove stvari, njegovi otroci, njegovi podložniki nočejo priznati in se mu nočejo pokoriti! Ali moreš, če imaš le trohico ljubezni do svojega Stvarnika, le mrvico čuta za pravičnost — ali moreš vse to hladno in mirno gledati? In če kot zaveden član Katoliške akcije sodeluješ, da se izgubljene duše vračajo k pokorščini do Boga ter tako večaj in množiš slavo božjo, ki jo ima Bog od zvestih duš, — povej mi, ali moreš storiti kaj večjega in lepšega na zemlji? S kakšnim veseljem in s koliko ljubeznijo gleda Bog na to tvoje delo in prizadevanje!

Tretjič pa Bog ni samo stvarnik duš in njih zakonodajavec, še več: On je njih zadnji namen. Kaj se to pravi?

Glej, Bog je ustvaril vsako stvar zato, da bi se na njej tako ali tako obdržala kakšna božja popolnost ali lastnost. Zato pravimo, da stvari oznanjajo božje popolnosti ter so tako v čast in slavo božjo. Ob pogledu na mogočne gore, na veličastno morje, na zlato solnce in druge nebesne svetove — vzdikljne misleči razum: »Kako vsemogočen si, o Bog, ki si vse to ustvaril!« — Ob pogledu na lepo cvetje, ob zvokih lepe pesmi in sladke godbe, ob pogledu na lepoto sploh se sprosti v zdravi duši misel: »Kako lep moraš biti šele Ti, neustvarjena Harmonija, Stvarnik lepote!« Ob pogledu v nedolžno oko, v sveto dušo ti bo vstala misel: »Kako svet si šele Ti, Delivec svetosti!« — Spričo brzine luči ali električne moči v radiju, telefonu in brzjavu si boš rekel, če znaš malo bolj globoko misliti: »Zdaj lažje razumem Tvojo vsepričujočnost, o Bog!« — Če greš s svojim razumom za čudovito globoko mislijo n. pr. kakega sv. Tomaža Akvinského ali sv. Avgušтина, se boš naposled odpočil in rekel: »Kako neskončno globoka mora biti šele Tvoja modrost, o Bog, ko si že revni stvari, človeškemu zemljanu dal toliko bistrino duha!« — Res, svet in vesoljstvo je kakor odprta knjiga, ki nam govori o Bogu, njegovi modrosti, mogočnosti itd., ki nam oznanja — slavo božjo.

Sv. pismo nas na mnogih mestih opozarja na to slavo božjo v vesoljstvu. Celi psalmi opevajo »dela božjih rok«. »Gospod, naš Gospod,« poje psalmist, »kako čudovito je tvoje ime po vsej zemlji!... Vse si z modrostjo naredil... Nebesa pripovedujejo o slavi božji in nébes oznanja dela Njegovih rok... Gospod se veseli svojih del« itd. Na drugem mestu opisuje neizmerno lepo zvezdnato nebo nad nami (Bar 3, 33—35): »Bog pošilja svojo luč in ta gre (kamor ji ukaže); pokliče jo in ga sluša streptom. Zvezde dajejo svoj sijaj nanočnih stražah in se veselijo; poklicane so in odgovarjajo: 'Tukaj smo' in sevajo z veseljem pred Njim, ki jih je naredil.« — Prerok Daniel poziva v krasnem spevu vse stvarstvo k slavi in hvali božji: »Slavite vsa dela Gospodova, Gospoda hvalite in visoko ga poveljujte na veke.«

Stvarstvo se torej veseli svojega Stvarnika in Stvarnik se veseli dela svojih rok. Veseli jih je, ker se točno ravna po zakonih in močeh, ki jih je vanje položil, — saj vidiš: zvezde pokliče, in te odgovar-

jajo: 'Tukaj smo' — in ker se zato odraža z njih modrost, lepota, dobrot in mogočnost božja.

Glej: in tako je Bog tudi človeku dal svoje večno modre in neskončno lepe zapovedi in njegova volja je, da človek vedé in hoté uravna po njih svoje mišljenje in hotenje, svoje čuvstvovanje in dejanje. Potem je taka duša lepa, bogopodobna, odsvit božje lepote in svetosti; potem je ena sama taka duša bolj kot vse drugo stvarstvo Bogu v veselje, čast in slavo.

Biti Bogu v čast in slavo — to je naš najvišji, najlepši, najdragocenejši namen. Ne samo na zemlji, tudi v nebesih. Pa res! Povej mi, dragi bogoljub, ali veš, čemu so nebesa? »I, Bog pomagaj, zato, da se bom malo oddehnal, da bom na veke srečen in blažen, saj na zemlji itak ni nič kot sama izguba.« Dobro, ali vendar še nisi vsega povedal. Največje človeške svetosti na zemlji se drži še vedno nekaj pozemelske nepopolnosti. Ko pa pride duša v sveta nebesa, jo nebeška, poveljučana svetost izpopolni do zadnjega kotička in jo dvigne visoko nad zemeljsko svetost. Tedaj doseže duša višek svoje lepote in bogopodobnosti, tedaj ima Bog največje veselje nad njo, tedaj je duša Bogu v največjo čast in slavo. Čemu torej nebesa? Pač da boš vekomaj srečen in blažen, ali preko tvoje bla-

ženosti ima Bog še višji, svetlejši in čistejši namen s teboj, ko te bo vzel v sveta nebesa: da boš Bogu s svojo poveljučano lepoto in svetostjo najbolj v čast in slavo. Iz tega pa tudi spoznaš, da z nebese ni tako, da bi nam bila dana samo na izbiro in prosto voljo, tako da bi kak človek mogel in smel govoriti: »Hvala Ti lepa, Gospod Bog, za ponudbo! Toda ne sprejemem. Mi ni za nebesa. Svojo srečo si bom že sam kako izbral.« Vidiš, kako neumno misli taka prismođa! Saj ne gre v prvi vrsti za to, ali in kako hočeš biti srečen in ne, marveč za to, da moraš tako živeti na zemlji, da boš mogel biti kdaj v nebesih s popolno bogopodobnostjo Bogu v večno čast in slavo. Prva pred vsemi božjimi zapovedmi je: »V nebesa moraš priti!«

Ali vidiš, kakšne visoke smotre ima konec koncev Katoliška akcija? Množiti in večati s svojim delovanjem za duše čast in slavo božjo.

To je torej drugih 30 gramov zdravila zoper malokrvnost. Jemlji tudi te kapljice kar takoj. Pazi samo na to: pij jih počasi, tako da ti bo kapljica za kapljico prepočila razum, voljo in srce. Potem boš kmalu začutil novo, sveže, pomlajeno življenje v sebi in zdravo, krepko veselje do delovanja v Katoliški akciji.

Dr. Anton Zdešar.

Kaj pa naši lajiki?...

Kvišku zdaj, dežela vsa! Tako kliče knjižica ki govori o Katoliški akciji. Ta naslov ni izbran samo zavoljo lepšega, ampak je mišljen zaresno. To bi bila res akcija, ko bi se zganiła vsa dežela.

3000 je bilo tiskanega »Kvišku« — v upanju, da jo bo treba še ponatisniti; kajti kdor hoče pri KA kaj delati, mora stvar proučiti, preštudirati, ker lajiški apostolati navadno ne padajo izpod neba. Po naprednejših deželah oni, ki hočejo biti lajiški apostoli, dve leti prav nalašč za to v šolo hodijo — kar nekaj stane! — Pri nas naj bi pa vsaj knjižico vsi večkrat prebirali. A v teku dobrega leta še ni prodanih 2000 izvodov in kaže, da nam bo en tisoč obležal nerazprodan. Torej začetek KA v tem oziru gotovo ni razveseljiv.

Vzroka sta menda dva: Prvič se zdi, da mnogi ne čutijo potrebe po kaki posebni akciji, češ, saj ni take sile, saj je naše ljudstvo še verno!

— Na Španskem tudi niso čutili potrebe po kaki akciji za obrambo katoliške vere, češ, saj je špansko ljudstvo dobro, verno. A čez noč je zapihala v deželi druga sapa in pokazala vso slabost španskega katoličanstva.

Drugi vzrok, da naša KA ni živahnejša, je pa ta, ker se misli, da lajiki ne morejo za vero in versko življenje kaj prida storiti. Bistvo KA pa je, da pri njej z duhovniki vred delajo tudi lajiki. Duhovniki si morda mislijo: »Saj mi sami ne zmoremo vsega!« Lajiki pa tudi mislijo: Kaj pa moremo mi storiti? Za to so duhovniki, ki so prav za to študirani in tudi plačani. Mi imamo pa druge skrbi in opravke.

Na tem je seveda nekaj resnice. Duhovnikom bo ostalo in pripadalo vedno glavno delo za ohranitev in poglobitev kršč. življenja. S tem pa ni rečeno, da lajiki ne morejo za utrditev vere nič storiti, ali da sploh za pospeševanje verskega

življenja niso poklicani. To je temeljna zmota. Ta zmota je živela med nami splošno in še živi. Samo duhovniki naj o verskih rečeh govorijo, lajiki pa naj le poslušajo. Duhovniki naj vabijo v cerkev, lajiki pa se samo vabiti pustijo. Duhovniki naj tekajo in letajo okoli, lajiki pa samo čakajo. Duhovniki naj so aktivni, lajiki pa pasivni udje Cerkve. — To je zmota, ki je bila napačna zmirom, v teh naših časih pa je napačna posebno.

Ta zmota se mora odpraviti, pregnati! To naj bo prvo delo Katoliške akcije! To je njen predpogoj. Brez tega je KA nemogoča. KA mora torej najprej sama sebe omogočiti! Sama sebe v življenje poklicati! — In če se to zgodi: če se bodo verniki splošno zavedali, da so vsi, katerim je kaj za sveto Cerkev in verstvo, dolžni vero braniti, utrjevati, razširjati, pospeševati, bo s tem že nekaj akcije izvršene.

To pa dozdej še nikakor ni doseženo. Prepričanje, da je k delu za božje kraljestvo na zemlji poklicano vse verno ljudstvo, to prepričanje je še veliko premalo prodrlo med ljudstvo. Še vedno so lajiki v verskem oziru preveč pasivni, premrtvi. Sv. Peter pravi vsem kristjanom: »Vi ste svet narod, kraljevo duhovništvo.« To zavest bo treba ljudem še vedno bolj in bolj buditi. In čim bolj se bo budila, več bo Katoliške akcije.

Ali pa morejo lajiki v tem oziru duhovnikom kaj pomagati?

Gotovo: gorâ ne bodo prestavljali. — Ali pa tudi! En sam človek, če je »ta prav«, odrine veliko. A to so pač le izredne prikazni, ki jih ne srečamo za vsakim voglom. Navadno posamezen vernik v verskem oziru ne more kaj prav posebnega storiti. Pred očmi imeti pa moramo dvoje: 1. da Bog tudi malo delo sprejme za dobro, za veliko, če ga človek naredi iz dobrega namena. Prav tako, kakor je vzel dar uboge vdove v templju, dva vinarčka, za veliko (»ta je dala največ«), — prav tako vzame za veliko vsako malo dobro delo, storjeno njemu na čast. Zato naj vsak stori z veseljem, kar pač more, četudi ne more kaj velikega! — 2. Zavedajmo se, da množina kaj naredi. Eden malo, vsi skupaj pa veliko. »Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača,« velja tudi tukaj. Ko bi se torej vsi, vsaj vsi dobri verniki zavedali, da niso poklicani samo gledati, kako drugi zidajo, ampak morajo tudi sami zidati, pa bi nazidali sčasoma veliko stavbo. Tisti,

ki so pa še posebej izbrani za to delo — župnijski odbor KA — tisti pa seveda še prav posebno.

Ob drugi priliki bomo bolj na drobno pogledali, kaj lajiki lahko storijo za Cerkev in kako po drugih deželah delajo. Za danes si dajmo dopovedati samo to, da so tudi lajiki poklicani k zgradbi božjega kraljestva na zemlji in pa to, da če se jih mnogo skupaj vzame, lahko naredijo mnogo dobrega. Če bo to prepričanje bolj prodrlo, bo tudi več Katoliške akcije.

*

Če bo res kaj prida Katoliške akcije, se bodo zaslišali tudi glasovi o njej. Ker doslej še nobenega poročila ni bilo, naj podpisani malo poročam o KA v župniji, kjer sem jo one dni sam gledal in slišal.

V Dobrepoljah je bila 3., 4. in 5. aprila tridnevna Katoliške akcije. To je bilo na Belo nedeljo, na praznik Mar. oznanjenja, na dan potem pa celodnevno češčenje. Vsega je bilo v teh dneh sedem pridig o KA. In sicer nekaj splošnih naukov za vse, potem pa za posamezne stanove. Obenem je bila tudi seja župnijskega odbora KA. V Dobrepoljah se KA dokaj živahno suče. Med drugim ima KA ta načrt, da pozida, čimprej bo mogoče, poleg cerkve Dobrodelni dom. Le sedanja denarna kriza zadržuje, da ta stvar že ni prišla dalje. Pri sejah so razpravljali že o mnogih rečeh, tudi o najbolj težavni zadevi, ki jo ima rešiti KA v vsaki župniji: kako napraviti lep red v cerkvi tam pri velikih vratih. To vprašanje tudi v Dobrepoljah še ni popolnoma rešeno, a se bo skušalo rešiti. V ta namen se bodo napravile enkrat posebne duhovne vaje za fante. — Sicer je pa v Dobrepoljah po cerkvi dokaj lep red; posebno lepo je, da zasedejo vse klopi na moški strani prav do obhajilne mize samo moški. Na tej strani ni prav nobenih žensk. Gorečnost v obiskanju božje službe je bila — kljub slabemu vremenu — tolika, da je pridigarja ganilo do solz. Zadnji (delovni) dan, ko so ljudje že dva dni prej prihajali v cerkev, nekateri po eno uro daleč in tudi več, je bilo toliko ljudi, kakor vsak praznik. Posamezne vasi, določene za razne ure dneva, so se ves dan češčenja zelo pridno udeleževale. Da bi vi videli, kako so fantje pridno hodili moliti! Bilo jih je kakor v nedeljo. Uro za uro se je glasila po cerkvi glasna molitev in — kar je posebno spomina vredno — glasno in krasno petje. Moški sami so litanije peli »naprej«; pri drugih

pesmih so imela pač dekleta prvo besedo, a moški so prav krepko pomagali. Ko bi bilo povsod tako, bi lahko imeli po vsej Sloveniji v teku pol leta

najkrasnejše ljudsko petje. Bilo je v resnici lepo, kar ganljivo.

Tako v Dobropoljah. Zdaj povejte pa vi, kako dela KA pri vas!

I. Kalan.

Sveti križ

I.

Kdor gleda z odprtimi očmi življenje našega ljudstva, bo žalosten zdihnil: »Gospod, reši nas, utapljam se!« Jezus nam je v neizmerni ljubezni pripravil zanesljive pripomočke, ki so bili vernikom vselej kažipot do vstajenja in pravega prerojenja: dobra molitev, pravo umevanje božje besede, prejemanje zakramentov, sv. maša in samoodpoved.

Za današnje hujše čase, ko se očito pričinja in z vidno naglico razširja kraljestvo satanovo, moremo še pristaviti besede Odrešenikove, ki jih je govoril apostolom v pričo obsedenca: »Ta rod (ta vrsta zlih duhov) se pa ne izžene drugače, ko z molitvijo in postom.« Najnatančnejši izraz vseh potov v večno življenje je križ, kakor vsebina božje ljubezni, ki se je na njem za nas darovala. V križu je življenje, je moč, je zmagaja. Križ je nevernim zoprn, slabovernim težak, zvestim prijateljem najboljša tolažba tudi za sedanje čase. Po zgledu prvih kristjanov, po vzoru svetnikov se moramo tudi mi križa okleniti, ga ljubiti in nositi, da se izlije božja moč Kristusova v našo slabo dušo.

Na križu povišan je visel Odrešenik med nebom in zemljo. Sv. Rešnja Kri je tekla iz njegovih ran. Jezus je trpel za nas, svoje sovražnike grozne smrtne bolečine na duši in telesu. S svojo krvavo daritvijo je delal spravo z Očetom. Povedal je že pred trpljenjem: »Ko bom na križu povišan, bom vse nase pritegnil.«

Zraven križa je stala Marija, Jezusova in naša mati, pogreznjena v morje bolečin. Po njej naj bi prejemale otroci milosti, ki jih je Sin na križu zaslužil. Po drevesu v raju je prišlo vse gorje na človeštvo, po lesu križa pride iznova vstajenje in življenje. Križ je postal prvi oltar, prestol najvišjega Kralja, ki se pred njim pripogibajo kolena vseh. Vsa čast, ki se Bogu daje od Adama do konca sveta, vsa zahvala, vsa milost, vsa luč, vsa ljubezen, vsa sreča zveličanih ima svoje korenine v sv. Krvi, ki je tekla na križu. Vsi, ki so Boga iskali, hvalili in molili, se zbirajo

okoli sv. križa, da ga — kakor skesani razbojnik — zaupno prosijo: »Gospod, spomni se še nas!«

Kako tolažljiva je molitev, ki jo ponavljamo ob premišljevanju križevega pota: »Molimo te, Kristus, in te hvalimo, ker si s svojim svetim križem svet odrešil.«

O sveti križ, življenja luč,
o sveti križ, nebeški ključ!

Križ je bil vsekdar izraz vere v Kristusa in ljubezni do njega. »Če vprašaš učenca kristjanov: 'Veruješ v Kristusa?', bo rekel: 'Verujem' in se obenem pokrižal« (Sv. Avguštin).

Kako z veseljem je pozdravil apostol Andrej križ svoje smrti; številni mučenci so z veseljem na križu žrtvovali svoje življenje za sveto vero. — Pri poganih je bil križ znamenje najbolj sramotne smrti, pri kristjanih pa veseli spomin zveze z Odrešenikom po sv. veri in milosti. Zaradi poganov prvi kristjani še niso delali podobe križa, toda pokrižavali so se pri vsaki priložnosti. Pokrižavanje so po nauku najstarejših cerkvenih pisateljev in učnikov sami apostoli ukazali. Tertulijan pravi: »Kadar kaj začnemo ali končamo, če gremo ven ali pridemo domov, če se oblečemo ali obujemo, če se umijemo ali sedemo k jedi, če vstanemo ali gremo spat, če luč prižgemo ali gremo v družbo, zaznamujemo čelo s križem. Pa ne le sebe, s križem so zaznamenovali tudi orodje in druge reči. Matere so delale križ na čelo in srce svojih otrok, gospodarji čez hiše, orodje, postelje, obleko, svetiljke, čez sklede in kozarce. Že v prvem stoletju so vpeľjali križ tudi v službo božjo, zlasti v sv. mašo.

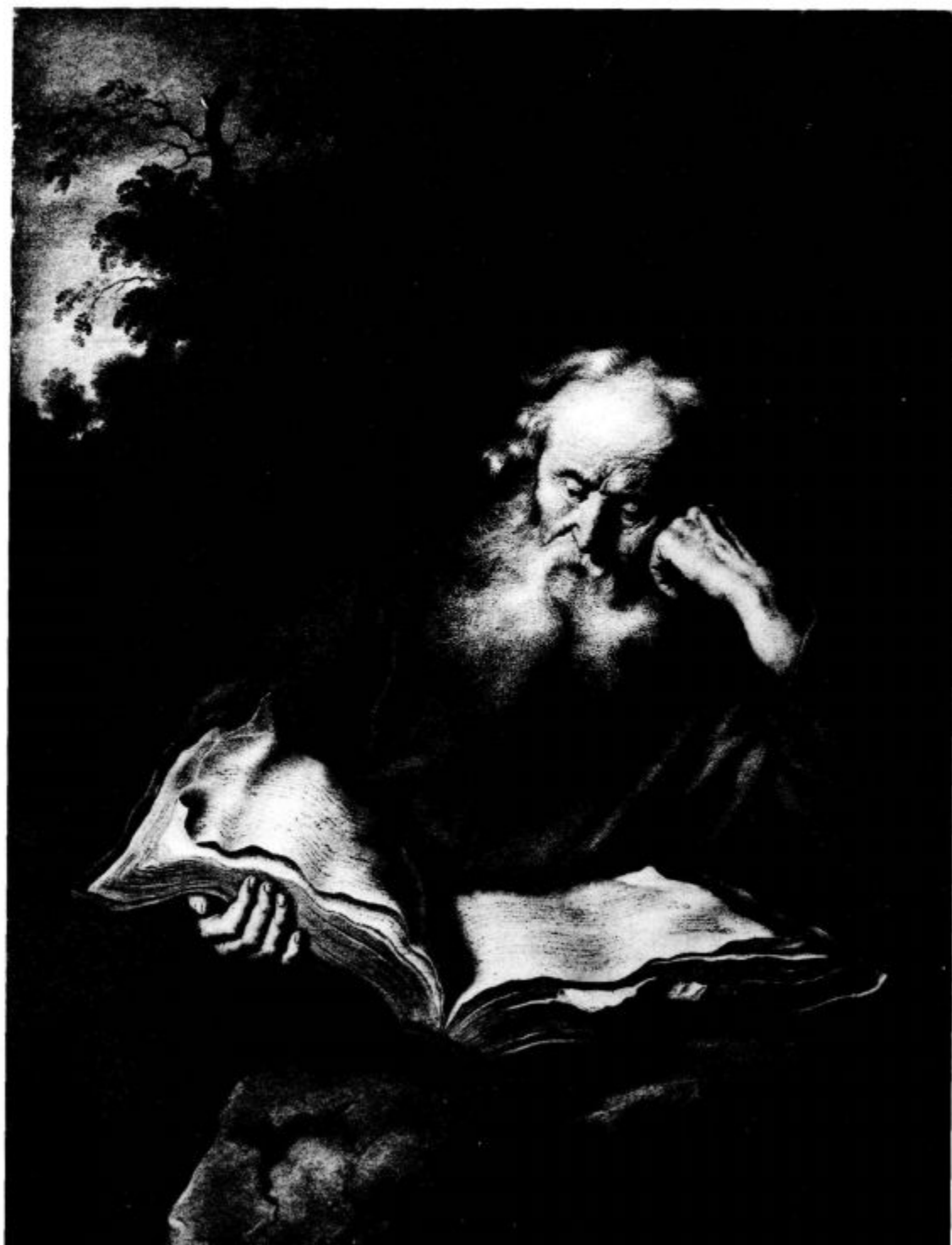
Ko je cesar Konstantin pred Rimom opazil na nebu svetlobno znamenje križa z napisom »V tem zmaguj!«, je dal takoj napraviti križ mesto rimskih orlov na cesarskih zastavah. Moč križa je zmagała Konstantinovega protivnika Maksencija in njegovo vojsko, češčenje križa je raslo.

Zdaj so začeli križ delati na cerkve, na javna poslopja in krone kraljev. Križ so ponesli misijonarji kot zmagovito orož-

je prave vere v poganske dežele. Večino cerkva so zidali tako, da so imele podobo križa v florisu.

Naši očetje so ljubili sv. križ. V vsaki hiši je moral biti križ. Na razpotja so ga stavili, ker le križ je prava pot v večnost.

Še danes imajo matere lepo navado, da delajo malim otrokom vsaj vsako jutro in vsak večer križ na čelo, na usta in srce. Prvo, kar mati uči otroka, je še in mora ostati: znamenje križa. To je prav. Naj se družijo z ljubeznijo do matere tudi lju-

S. Koninek

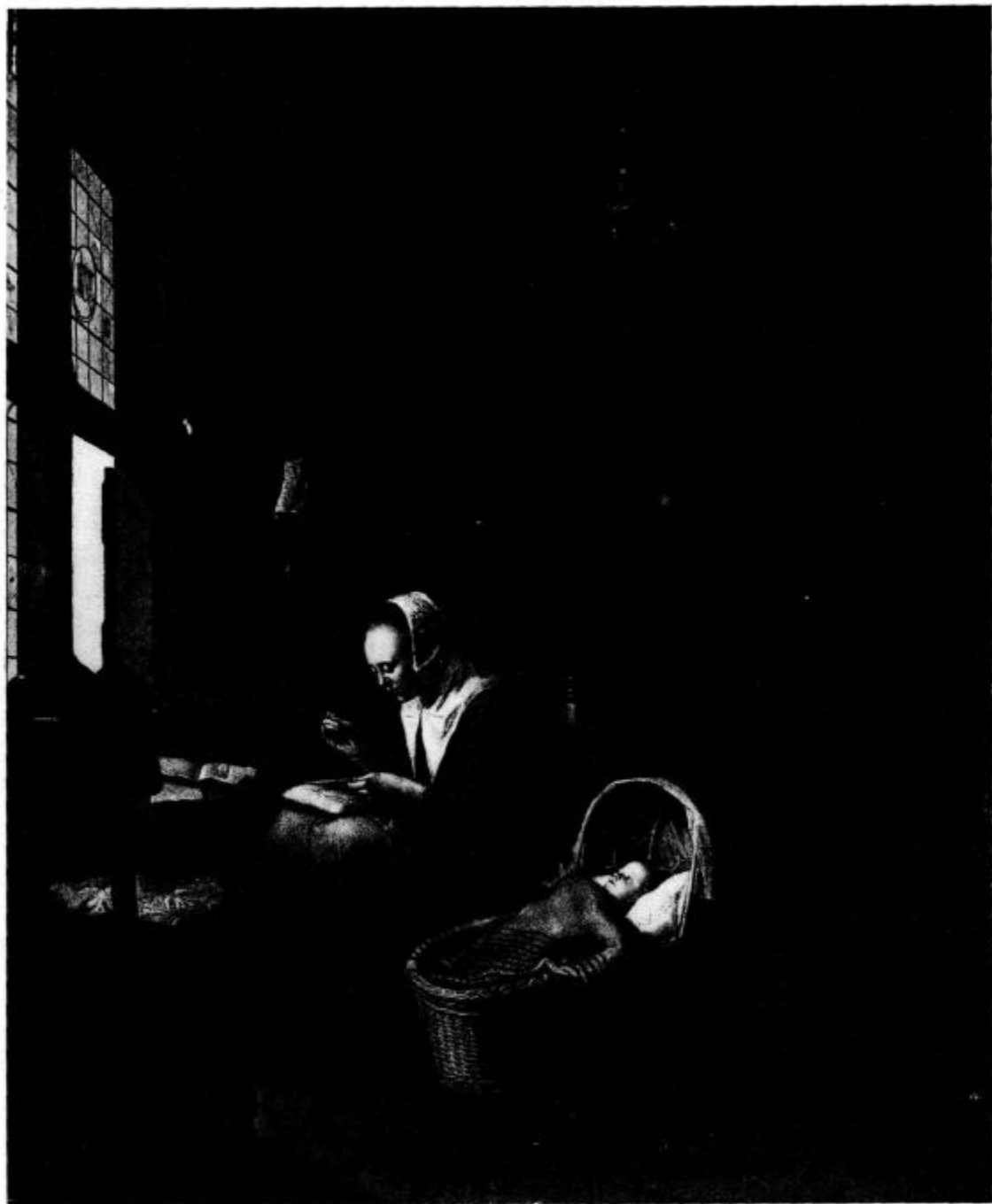
Pri čitanju svetih knjig...

Dresden

bezen do Križanega. Možje so svoj čas začeli vsako delo z blagoslovom: »Bog in sv. križ božji!« Zdaj se je mnogo spremenilo. Saj se dobe že taki kristjani, ki se križa sramujejo. Po stanovanjih so obešene razne slike, križa marsikje pogrešamo. Ljudje hočejo živeti brez Boga, torej tudi brez križa.

Na Bavarskem je znana benediktinska opatija Scheyern, kjer imajo kot naj-

dražjo svetinjo košček pravega Kristusovega križa. Redovniki so dali napraviti posebne križe, jih blagoslovili in se dotaknili z njim dragocene svetinje. Vernikom so priporočali zaupanje v moč križa in začeli te križce razpošiljati. Od vseh strani so dobivali zahvalna sporočila, kako čudoviti so bili uspehi. — Križe so postavljali v vinograde in na polja proti preteči nevihti. V mnogih, mnogih primerih se je

Peter v. Slingeland

Skrbna mati...

München

pokazala prav očitó božja pomoč in varstvo. — Zaupanje v križ raste povsod. — V znanem kopališču (mestu) Gradežu pri Trstu imajo precej veliko svetinjo pravega križa Kristusovega v monštranci. Kadarkoli je mesto v kakšni stiski, ponesejo v procesiji po mestu to svetinjo, polni zaupanja v pomoč in moč, ki jo deli Kristus po križu. — Meni je pred leti prinesel prijatelj iz Rima žebelj, ki je narejen po pravem žeblju, kakor ga imajo v cerkvi sv. križa v Rimu, in se je tega žeblja dotaknil. Pa mi je prišla misel, da mora, če hoče Kristus res med nami ponoviti zaupanje na svoj križ in svoje trpljenje, tudi žebelj pokazati svojo moč. Priporočil sem s tem namenom štiri velike težave, ki so se zdele brezupne. Dve sta se takoj ugodno končali, dve sta v pravem razvoju do ugodne rešitve.

Meni je postala jasna božja volja: Križ se mora zopet bolj čistiti in znamenje sv. križa bolj pobožno delati.

II.

Kaj naj torej storimo, da bomo tem bolj deležni sadov sv. križa.

1. Vsak naj si oskrbi lep križ (razpelo). Ne mislim oni mali križec, ki visi na rožnem vencu, marveč lep dostojen križ. Vsako jutro ga vzemi v roke, poljubi sv. rane in se izroči varstvu svetega križa. Zvečer si izprašaj vest s križem v roki. Prosi Križanega odpuščenja in poljubi zopet njegove rane. Tako se bo gojila in utrjevala ona nežna ljubezen, ki naj bo med Kristusom in ljubečo dušo.

2. V vsaki hiši naj bo večji križ, postavljen na vidnem mestu. Na odličnem prostoru stoji sedaj v krščanskih hišah podoba (kip) Srca Jezusovega. Popolnoma prav; toda križ se ne sme umakniti. Ta bo povsod pričal, da je hiša krščanska.

3. V vsaki vasi naj stojilep, dostojen, velik križ. Lepo je, če imajo v vasi čedne kapelice Matere božje; naj se ohranijo v dobrem stanu. Sv. križ v vasi pa naj bo očitó spoznavanje vere in bramba zoper satana. One žalostne »bridke martre«, ki imajo neprimerno in spačeno podobo Kristusa, bi bilo najboljšje na ognju končati. — Okoli križa naj se zasadi mali vrtiček z lepimi rožami, ki naj Jezusu pripovedujejo o ljubezni vdanih vernikov.

Beuronska umetnost

Žalostna Mati božja

4. Poskusimo še pri nas po zgledu v Scheyern-u, da si oskrbimo blagoslovljene križe, ki so bili v dotiki s pravim križem. Dajmo jih v roke bolnikom, rabimo jih zoper nevihto in točo. Zakaj bi ne postavili kakega križa na polje in v vinograde? Tolikokrat smo se sami prepričali, kako pomaga škropljenje z blagoslovljeno vodo, zakaj ne bi poskusili s križem? Jezus je imel navado reči, preden je izkazal kakšno izredno milost: »Ako veruješ...« »Zaupaj sin...«.

5. Vsi se moramo po zgledu prvih kristjanov večkrat in bolj pobožno pokrižati. — Blažena Bernardka, ki je videla Marijo v Lurdu, je delala velik, lep in dostojen križ. Ko so jo vprašali, zakaj tako dela, je rekla: »Ker me je Marija tako učila.« — Skoraj se nam zdi, da je hotela Marija svoje otroke najprej učiti, naj bi se po-

ožno pokriževali, da bi potem lažje potrebne milosti dobili. Znamenje križa se mora pa popolno in pravilno napraviti: križ, ne pa tri pike. Ko se pokrižamo, spoznavamo svojo vero, se zatopimo v trpljenje Križanega, delamo nekaj svetega. Če križ res pobožno napravimo, ne bo

imel satan nikdar tiste moči, kakor jo ima pri površnih vernikih.

6. Delajmo križ povsod — čez sebe, čez pota, čez hiše, čez polja, čez živino! Povsod naj se izliva milost, ki jo je Kristus na križu zaslužil. Če vera peša, jo moramo s križem zopet poživiti!

Počitniška kolonija „Marijinega vrtca“

(Koroška Bela—Javornik.)

Sele zadnje dni pred koncem šolskega leta nam je voditelj »Mar. Vrtca« povedal veselo novico, da gremo letos na sveži zrak na bohinjski Koprivnik. Kar nismo mogli dočakati srečnega dne, 4. julija, ko smo imeli odriniti, 22 dečkov in še 2 Tončka, odrasla dijaka in č. s. iz Vincentinuma in naš voditelj — toliko nas je bilo.

To je bilo vrvenja in veselja in vzklikanja med vožnjo v sveži Bohinj. Se 8letni Zdravko, ki je bil najmlajši, se je prav lepo užíval v nov način življenja.

V Bohinjski Bistrici smo izstopili. Svoje težko nabasane nahrbtnike smo hvaležno odložili na voz. Tako je naša živahna družinica, sproščena težkega bremena, brez napora veselo koračila ob toplem solncu v višino. Lepi razgledi na Bohinjsko jezero so kar prevzemali radostna čuvstva vseh.

Že smo na Koprivniku. Saj je »Miško«, župnikov prijazni čuvaj, naproti prišel, — bo že res!

Po kratkem odmoru, ki se nam je prav prilegel, smo šli na ogled novega kraja. Stanovanje v dvorani KPD na Koprivniku je bilo kot nalašč pripravnno. Seveda posteljnikov ni bilo; nadomestovala jih je slama.

Z večerno molitvijo pa smo začeli izvrševati dnevni red. O mraku smo se zbrali v prijazni župnijski cerkvi, kjer je imel duhovni voditelj kratek nagovor, nato pa smo ob zvonjenju »Ave Marije« zmolili »Angel Gospodov« in večerno molitev. Končno smo še skupno zapeli iz dna duše Marijino pesem. Tako smo vse dni v koloniji opravljali večerno pobožnost. Vedno je bilo kaj novega, zanimivega, vedno nova pesem s spremljevanjem violine in vse to ob skrivnostni svetlobi večne luči, ki nas je dvigala k Bogu, k Mariji!

Prvi večer smo izjemoma šli tudi kuriti kres na »Vodnikov razglednik« — ker je bil predvečer praznovanja slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Prav lep je bil in edini v Bohinju!

Nato smo šli k počitku. Pa moram izdati, da prvi večer nismo skoraj nič spali. Navsezgodaj, ob štirih zjutraj smo že kršili dnevni red in stopicali okrog župnišča. Naslednje dni pa ni bilo več tako, kajti naš duhovni voditelj je skrbel, da smo se dovolj utrudili z izleti. Vsak dan smo nato vstajali ob šestih. Čez pol ure smo že bili

Sp. Hieronim

zbrani v cerkvi pri jutranji molitvi. Sledila je sv. maša, pri kateri smo ali peli ali skupno molili glavne mašne molitve in vmes sv. rožni venec. Vsak dan pa smo duše krepili tudi z božjim kruhom — sv. obhajilom. K zahvali smo po sv. maši dodali še kako evharistično pesem.

Med tem so pa naše dobre krušne oskrbnice že pripravile žgance in kavo, v kateri je bilo veliko mleka. Da bi nas videli, kako smo vojaško stali v vrsti, skledico z žlico na tleh, roke pa sklenjene k molitvi, in potem, kako smo dobivali vsak svojo »porcijo«. To bi bil prizor za fotografa!

Dopoldne smo porabljali čas za daljše izlete na Galetovec skozi Gorjuše, kjer smo se krepčali z mlekom in kruhom, ali na Javorov vrh čez Jelje, kjer so nam Gorjupova mama postregli tudi z mlekom in bohinjsko skuto, ali na Goreljek ali k Mrzlemu studentu skozi divje gozdove. En dan pa smo porabili tudi za celodnevni izlet k Savici, pa smo v dolini seveda sedli na avto. Vedno pa nas je spremljal volčjak — zvesti Miško, ki je znal voditeljevo palico prav spretno nositi.

Popoldne smo igrali vsak dan »tombolo«. Vedno smo imeli lepe dobitke: kalodont, pecivo, turistovske rute in tudi rožnence! Vmesni čas smo porabili za štafetne tekme in zbijanje žoge na prostornem Mežnarjevem travniku, kjer so pozneje tudi deklice imele svoje igrišče.

Ob določenem času nas je duhovni voditelj zbral »v šolo« pred čebelnjakom. Lepi, blaženi trenutki so bili to za nas, ko smo poslušali »Alfredovo skrivnost« in še marsikaj lepega. Potem smo pa s spremljevanjem Jan-kotove violine lepo prepevali Marijine in evharistične pesmi.

Tako so nam prehitro minevali dnevi in odstopiti je bilo treba gorsko »kraljestvo« deklicam. Za slovo sta nam kuharici še »štrudelj« spekli. Preden smo se poslovili, smo imeli v cerkvi še litanije z blagoslovom in zahvalno pesmijo.

Zdaj smo pa doma. Doma smo bolj ali manj pridni; a ljubezen do Jezusa in Marije in ljubezen do bližnjega trdno nosimo v svojih dušah.

*

Tako so dočakale tudi deklice svoj dan odhoda na Koprivnik. 21 jih je bilo. Tedaj pa je lilo kot iz škafa, a v Bohinju je solnce sijalo. Veselo so prepevale deklice na vlaku slovenske pesmice. Od Bohinjske Bistrice je zopet naš dobri Miklavž vso prtljago sprejel na svoj voz, tako da so deklice kot srnce šle na koprivniško pot. Jagode so imele med potjo prav veliko skrb, kako bi se skrile, pa ni bilo mogoče. Vse so izgubile v nenasitnih želodčkih naših turistinj.

Po prihodu na Koprivnik se je tudi za deklice začel enak dnevni red kot za dečke. Veš

Troyon

Domov hité...

Paris Louvre

čas so bile prav vesele, za službo božjo prav vnete. Le včasih je katero lenobna muha pičila. V cerkvi so ljubko prepevale. Celo »zajtalevale« so se precej; saj so neki dan kar po več ur molčale, da so posnemale skavte, ki smo jih obiskali v taborišču na Gorenjskem. Ko je bila blagoslovljena skavtska zastava iz Kranja, so spletle tudi venec za okras glavnega oltarja, pa ubrano so med sv. mašo pre-

pevale. Tudi novomašniški blagoslov so na Koprivniku prejele, ko je prišel na obisk novomašnik od sv. Janeza v Bohinju. Pri sv. maši njegovi so pele in nato bile deležne tudi posebnega novomašniškega blagoslova.

Igranja, smeha in petja ni manjkalo. Ob slovesu (osmi dan) smo imeli zahvalno službo božjo.

N.

Marijin vrtec v Ihanu

Duhovne vaje za žene in dekleta na Mali Loki pri Ihanu

V zadnji številki »Bogoljuba« sem obljubil kratek pregled o duhovnih vajah v Mali Loki pri Ihanu. Pa ne bi sam o tem pisal, ko bi ne šlo za dobro stvar in ko bi me od več strani ne bili spomnili, naj vendar povem, kako so se duhovne vaje, ki so se vršile vse leto, obnesle.

Toliko smem reči: Z uspehom smo lahko zelo zadovoljni. Pričeli smo z nekakim strahom, ker nismo vedeli, kakšna bo udeležba, ali bo mogoče dobiti tako pogosto voditeljke duhovnih vaj, ali deklet in žena ne bo precej strašila pot v Domžale in od tam še naprej v Malo Loko. Pa smo vse težave z božjo pomočjo srečno premagali.

Iz vseh krajev cele škofije in še iz sosedne lavantinske so prihajale dekleta in žene v večjem in manjšem številu, da nekaj dni pre-

žive v tihoti in jih posveté le skrbi za svojo dušo. Niso jih strašila ne dolga pota, ne denarni izdatki, samo da bi svojo dušo spet popolnoma k Bogu obrnile. Iz 77 župnij se jih je udeležilo duh. vaj v Mali Loki nič manj kot 304, kar je proti pričakovanju veliko. Največ jih je bilo iz župnij: Žiri nad Škofjo Loko, Velike Lašče na Dolenjskem, Dobropolje, Ihan, Št. Vid nad Ljubljano, Sv. Jakob ob Savi, Dražgoše, Domžale, Železniki, Devica Marija v Polju, pa tudi drugi kraji niso zaostajali. Tiste, ki so se duhovnih vaj udeležile, so bile same najbolj goreče pospeševalke in agitatorice pri drugih. Tako je n. pr. v Žireh ena sama navdušena dekle še 20 drugim ženam in dekletom uravnala pot k duhovnim vajam.

Posebno dobre sadove obrode duhovne vaje za žene. Tudi za dekleta, za žene pa

še prav posebno. Kako so vam hvaležne dobre mamice, ki žive le za druge, za družino in za otroke, ko morejo nemoteno tudi svoje dušno stanje malo globlje pregledati in same zase malo bolj poskrbeti. Saj so mi pre-množe zatrjevale, da je sklep duhovnih vaj za-nje bil poleg dneva prvega svetega obhajila najlepši dan v njih življenju. Tiste, ki ste se duhovnih vaj udeležile in iz lastne skušnje veste, kakšen blagoslov duhovne vaje prinašajo, povejte še drugim in jim pomagajte kakorkoli morete, da bodo deležne podobne sre-če po skončanih dobrih duhovnih vajah.

Kdaj se bodo duhovne vaje na Mali Loki spet pričele, danes še ne morem reči. Morebiti v drugi polovici oktobra, gotovo pa v no-vembru, ko bo popolnoma dogotovljena nova precej velika kapela in ko bodo vse druge predelave samostanskega poslopja končane. V prenovljeno poslopje bo mogoče sprejeti na-enkrat 40—45 deklet, oziroma žena, kar je za

naše razmere popolnoma zadosti, če upošte-vamo, da se bodo duhovne vaje vršile vse leto in da imajo dekleta in žene priliko, da du-hovne vaje opravijo tudi po drugih zavodih. Tako bomo dobili z božjo pomočjo prvi »**Dom duhovnih vaj za dekleta in žene**«. Prijazna lega ob Kamniški Bistrici, svetle zračne so-bice, ljubezniva postrežba sester križark in, kar je glavno, priložnost za globoka premišlje-vanja in za popolno versko obnovo bo pri-vabilo — tako upamo — tudi v prihodnjem letu mnogo deklet in žena, da bodo v dneh samote in tihote prenovljene še vse z večjo ljubeznijo in zvestobo služile Kristusu Kralju.

Da bo pot iz Ljubljane na Malo Loko kar najbolj olajšana, se bodo za naprej vse ude-leženke zbirale v Ljubljani v zavodu Jozefi-num na Poljanski cesti, odkoder jih bo avto-bus prepeljal za nizko ceno kar naravnost v prenovljeni Dom duhovnih vaj. Dr. C. P.

NA MARIJINIH POTIH

Pri Mariji

V septembru.

Tudi ta mesec je lahko srečati Ma-rijo. Spominjamo se njenega rojstva; Mali Šmaren (Šmarijin) pravimo tistemu praz-niku. Zaupanje v Marijo nam budi v teh dneh tudi spominski dan njenega sladkega Imena, ko nam govori o moči in pomoči naše Matere v tistih žalostnih časih, ko so naši domovi trepetali pred silo turških napadov. In še en dan nam vzbuja spomin na tiste dni: spominski dan Marije, reši-teljice kristjanov.

Vsak kraj naše slovenske zemlje hrani v sebi spomine na turške čase. Taborski zidovi ob cerkvah, starodavne slike, zgod-be in pripovedke, deloma resnične, deloma z domišljijo olepšane, turške podkve in stopinje: nešteto spominov imamo iz tistih dni.

Toda ali ni Marijino ime še vedno močno, ali današnji čas res ne pozna več stisk in nadlog in solza? In še so zmage v imenu Marijinem!

Pri sv. krstu so mi dali ime Marija.

Lahko bi mi bili rekli Justa in bi me moje ime spominjalo, naj bom vedno pra-vična sebi in drugim; Kornelija bi bila

lahko in moj duh bi bil hodil vasovat v starodavne, temne katakombe k svetim mučenikom in junakom za resničnost naše sv. vere; tudi Frančiška bi bila lahko in bi moje misli obiskavale asiškega ubožca

† Dejaka Anica
(Glej dopis str. 315!)

in bi se radovale ob njegovem duševnem bogastvu; Venceslava bi bila lahko in oklepala bi se svetnika, ki ga nam je dala slovanska zemlja ter bi se bila ob njegovem spominu vtapljala v skrivnostno ljubezen do presv. Rešnjega Telesa.

Ali doma so me hoteli imeti za Marijo. Gotovo ne za to, da bi bila Mariji kar se da enaka; in tudi ne zato, da bi občutila na sebi vse, kar pomeni njeno ime. Za vladarico nisem rojena. Tudi ne, da bi bila razsvetljena in oblagodarjena z višjim razumom kakor drugi ljudje. Pa tudi zato ne, da bi se nad menoj razodela bol in trpljenje, katerega na objame morje grenkosti.

Ne!

Moje ime je samo izraz brezmejnega zaupanja in neizmerne ljubezni, ki so jo moji starši imeli do Marije. Moj oče bi bil šel za Marijo v ogenj, če bi bilo treba. Prva misel moje matere se je zjutraj prebudila in odhitela k Mariji; Mariji in nam, otrokom je bila posvečena zadnja njena beseda zvečer. Želja mojih roditeljev je bila, da bi jaz z Marijinim imenom vred rastla tudi v zaupanju in v ljubezni do božje Matere. Ali sem prav in dobro gospodarila s to sveto dediščino, kdo ve.

To pa vem, da sem bila že od mladih nog prav zares Marijin otrok.

Štiri leta sem bila stara. Nevarna otroška bolezen je takrat obiskala našo hišo. Sestra mi je že umrla in brata so pravkar odnašali od hiše.

»Hitite!« so naročali doma pogrebem, »hitite, kar morete! Ko boste doma, boste že to dobili na mrliškem odru.«

Pogrebci so odšli. Oče in mati sta ostala doma. Sam Bog ve, koliko žrtve sta s tem doprinesla meni na ljubo. Kako rada bi bila šla k pogrebu! Toda zaradi mene si nista upala...

Prav med pogrebom pa se mi je obrnilo na bolje. Počasi sem okrevala. Morebiti bi bili starši rajši dali mene, samo da

bi bil brat ostal. Morebiti, pravim. Pokazali mi tega nikoli niso. Ampak nekaterikrat so mi rekli: »Dekle, ti niti ne veš ne, kako rada te ima Marija! Zakaj nihče drugi te ni obvaroval gotove smrti kakor Marija.«

»Oh, saj bi bila rada umrla! Pa bi bila že v nebesih, tako pa —«

»Tako pa moraš biti!«

Moraš biti! Velika beseda! Težka in težavna. Moraš biti! Še danes vidim in slišim, s kakšno odločnostjo, s kakšnim poudarkom je prišla ta beseda iz ust mojih staršev.

»Moraš biti! Moraš priti!«

Sam Bog ve, kako se mi bo vila pot skozi življenje.

Prišla so leta, ko so me klicali in vabili v Marijino družbo. In prav tista leta sem slišala tudi drugačno vabilo: »Nikar! Nikar v družbo. Zal ti bo.«

Kam naj se obrnem. Doma me niso nič silili, nič mi niso prigovarjali, odgovarjali mi pa tudi niso.

»Sama se odloči,« so mi svetovali. »To pa sama veš, koliko si Mariji dolžna,« so mi ob neki priliki govorili mati. »Če bi ji vse dala, kar znaš in kar imaš, bi ji ne dala veliko. Sicer pa kakor sama hočeš.«

Tam pa trop prijateljic, ki je z vso silo zahteval: »Nikar!«

»Pa zakaj nikar?«

»Tiste vprašaj, ki so že bile v družbi.«

»Zakaj pa ne tistih, ki so še?«

»O, tiste, ki so že bile, pa zdaj niso več, tiste veliko več vedo.«

»Zakaj pa niso več v družbi?«

»Izbrisali so jih.«

»Pa zakaj?«

»Zakaj? Za nič.«

»Za nič. To je pa čudno! Kdo naj to razume?«

»Tako je na svetu. Ti ga še premalo poznaš.«

Obrnila sem se na starše. Toliko so

Marijin vrtec s Koroške Bele pri taborenju

mi kmalu dopovedali, da za »nič« niso še nikogar vrgli iz družbe, pač pa more tisti »nič« biti že precej velik. In ko sem rado vedno preiskovala, sem tudi kmalu dognala, kako se je tistemu »nič« reklo.

Cudno mi je bilo pri srcu. Premišljevala sem ljudi, premišljevala zlasti svoje sovrstnice. Ker so same zavrgle srečo Marijinih otrok, zato bi pa rade tudi druge odvrnile od te sreče. Kakšnega sovraštva je zmožno človeško srce! Ker človek sam ne more ali noče biti srečen, naj pa še drugi nikar srečni ne bodo. Na misel mi je prišlo: Ali ni to greh zoper Sv. Duha? Svojemu bližnjemu zaradi milosti božje nevoščljiv biti? Kar zazeblu me je. In spet mi je vstala nova misel: Ali ne dela tako tudi hudobni duh? Sam je nesrečen, pa hoče še druge imeti nesrečne. Sam je zavržen od Boga, zato pa hoče, da bi bili tudi drugi zavrženi. Ali je mogoče, da se da tudi človek vpreči v ta jarem? In da bi se vpregla v ta jarem celo ženska duša, ki mora biti vendar nekak odsev dobrohotnosti?

Veliko sem tiste dni premišljevala. Dobro vem, da so tudi starši videli moje boje, videli mojo potrtost in pobitost; dobro tudi vem, da so tiste dni trepetali zame, pa da so mi tudi stali ob strani zlasti z molitvijo, seveda tudi s svetom. Pa tudi v tem sem spoznala veliko modrost svojih staršev, ker so mi za odločitev dali popolno prostost.

Čas je potekal. Tovarišice so postajale nestrpne. Oboje. Tiste, ki bi me bile rade videle v družbi, pa tudi tiste, ki so mislile drugače.

Takrat pa je stopil pred me tisti »moraš!«

»Moraš biti v nebesih! Moraš priti v nebesa! Moraš, moraš!«

V nebesa! Pa brez Marije! Brez nje ne pomoči! Saj ne bo šlo. Ne more iti.

Pa sem se odločila za Marijo in za njeno družbo. In to odločitev sem toliko glasno povedala, da se je slišala na obeh straneh. Na eni strani je vzbudila veselje, na drugi strani pa...

»Nisi za nas!«

»Nismo več tvoje prijateljice.«

»Ne maramo več zate.«

»Slišite, kako je to bolelo! Pretrgati prijateljske vezi, o, to ni nobena igrača. Sovražiti tiste, ki smo jih doslej ljubili, ogibati se jih, bežati pred njimi... Težke reči.

Obrnila sem se v tem boju do svojega duhovnega vodnika. Pa mi je misli zasukal na drugo pot. Ne sovražiti, ljubiti jih moraš svoje tovarišice. Ljubezen pa ne obstoji v tem, da bi vedno zahajala v njihovo družbo in izpostavljala sebe vedno novim nevarnostim, ne, ne; ljubezen odpušča, ljubezen moli, ljubezen vodi in dviga k Bogu, k Mariji. To je tista ljubezen, ki ni nevoščljiva, ki se ne da razdražiti, ki ne misli hudega, ki se ne veseli krivice, veseli se pa pravice.

Tako, vidite, sem se vkoreninila v Marijino družbo. Po mnogih bojih, po mnogih težavah me je pot pripeljala vanjo.

Vprašujete, kako je s tistimi, s katerimi smo šle narazen.

Izbrisana še nisem. Katera sama ne čem, tiste ne izbrišejo. In jaz nečem. Prevelika je moč tiste besede: »Moraš biti v nebesih!« A srečna sem, zadovoljna sem in to je vse.

Svoje bivše tovarišice pa tako od daleč opazujem. Moja zgodba je in bo tudi še zgodba mnogih... Le zoper trmo se je težko vojskovati, zakaj trma je slepa, slepa, slepa.

Luč z gora

Iz življenja mladega fanta. (Weiser-Jagodic.) — Nadaljevanje.

V naslednjih dneh je šla novica po vseh razredih na šoli: črni da so se združili v posebni skupini! Načelnik da je Moll iz šeste!

To je učinkovalo. V trenutku je bilo konec hinavskega miru. DVMB se je zbral na

posvetovanje. Dečki so se strahovito jezili. Javno niso mogli nič storiti; toda kako lahko bi bili s protidelovanjem ali z grožnjo odvrnili mnogo fantov! Sedaj je prepozno.

Rutmeier je dobesedno divjal od jeze. Go-

voril je o izzivanju, zmerjal Hinkota s strahopetnim psom in se končno spravil sredi razreda nad Hinkota, da ga prime. — Hinko je mirno ostal na svojem mestu v klopi. V trenutku se je okrog obeh stvoril krog radovednežev.

»Ti veliki junak,« je rekel Rutmeier posmehljivo, »mi ti čestitamo k tvoji bratovščini, ki si jo tako lepo na tihem ustanovil. Zares odlično dejanje!«

»Hvala lepa!« je odvrnil Hinko. »Še kaj?«

»Strahopeten pes si! Za hrbotom razreda uganjati take podlosti, fuj!«

Sedaj je zrastle tudi Hinko: »Psa boš vzel nazaj.«

»Ha, sedaj je naenkrat pogum! Še enkrat ti rečem, da si strahopeten pes!«

Hinko se je obrnil do razreda in vprašal čisto mirno: »Ali sem bil dolžan, da vam povem naprej? Kdo je mnenja, da sem oskrnil čast razreda? Naj dvigne roko!«

Za trenutek je bila grobna tišina. Nato pa je četvorica ali petorica od DVMB-a obotavljajoče dvignila roke, pa jih takoj zopet povesila.

»Poglej!« je rekel Hinko Rutmeierju. »Razred ima odločati, ne ti! Svetujem ti, da si tiho in greš svoja pot!«

Rutmeier je divje gledal okrog sebe. V svoji jezi je postal brezumen. »Bojazljivi pes!« je zarjul »Fuj!« — in je pljunil pred Hinkota na tla.

Za trenutek je zaplala ognjena rdečica preko Hinkotovega obraza; njegovi roki sta se stresli. Toda obvladal se je. Naslednji trenutek je bil zopet miren. — »Hvala!« je dejal zaničljivo, »ti deluješ za mojo stvar!«

»Bravo, Moll!« je zaklical nekdo. — Rutmeier ni rekel nobene besede več in je šel stran. Po šoli so mu njegovi ljudje hudo očitali zaradi njegovega obnašanja.

Polagoma se je izvedelo, da je tuj pater voditelj fantovske družbe. — Tu je DVMB zopet posegel vmes: Zastopstvo večjega števila višjeginnazijcev je šlo k profesorju verouka in mu ogorčeno izjavilo, da je zadeta čast zavoda; kajti namesto, da bi bili lastnemu profesorju verouka poverili to častno službo, so se člani obrnili do tujega duhovnika, ki ni z gimnazijo v nikaki zvezi. — Izrazili so dr. Schlitzerju odkrito obžalovanje nad krutim razžaljenjem njegove osebe, — in obenem upanje, da že zaradi zavoda takih razmer ne bo trpel.

Dr. Schlitzer ni imel pojma, kaj prav za prav hočejo. Bil je zelo iznenaden nad to pozornostjo nasproti njegovi osebi in se jim je ves ganjen zahvalil. »Toda na mojo radost,« je dejal, »vam morem povedati, da sem že prej za to vedel. Jaz sam sem prosil patra,

naj zadevo vodi, — saj veste, da imam preveč dela, da bi mogel sodelovati. Pri prvem zborovanju sem bil poleg; bilo je zelo lepo. Nisem si mislil, da jih je toliko z gimnazije prišlo zraven. — Torej, kakor sem rekel, najlepša hvala za vašo pozornost! Zares me veseli, ko vidim, da ste hoteli svojega starega profesorja verouka tako ljubeznivo vpoštevati.«

Z razočaranimi obrazi so jo morali dečki odkuriti. In Marijanska kongregacija je obstala! — — —

*

V drugem tednu meseca februarja je šel Berner nekega dne z menoj domov. Začel je takoj o Hinkotu: »Naš načrt je propadel! Sedaj seveda ne spravim krožka več skupaj, ko so si fantje med seboj kakor psi pa mačke. Tudi je gotovo, da bi Moll ne prišel; ima dovolj posla v svojem društvu.«

»Kaj boš storil sedaj?« sem vprašal.

Pomisljal je nekoliko, potem pa nemirno sunil z glavo: »Kmalu mi bo bedasto to neumno slepomišljenje! Čim se bo nudila prva prilika, bom zagrabil sam. Drugi mi spacajo vse! Rečem ti pa: Ko ga imam, mi ne uide nikdar več! On ali jaz! Tedaj bo šlo za vse!«

Od strani sem ga motril v obraz. Stiskal je ustnici.

Ojunačil sem se za rahel poskus: »Kaj ti je vendar toliko zanj? Pusti ga, naj gre svojo pot! Saj se tudi on ne briga zate.«

Nasmehnil se je, — tiho, porogljivo: »Si pač tudi polovičarski, kakor vsi drugi! Z vami je igrača! Toda Molla, — to nekaj pomeni! Zato, razumeš, — zato! Še vsakogar sem zavzel. In če Molla ujamem, vam zvižgam na vse drugo od prej!«

V začetku februarja je naš profesor zgodovine, dr. Walker, razlagal reformacijo. Slikal je tedanje razmere v Cerkvi in med duhovščino z najbolj črnimi barvami. Luther je bil po njem veliki junak in osvobojevalec iz robstva rimske Cerkve k časti in pravi veličini človeka.

Ko je profesor v tednu pred semestralno konferenco izpraševal stvarino, je prišel tudi Hinko na vrsto. Komaj je spregovoril nekaj stavkov, smo vsi prisluhnili. Govoril je o plovu in pomenu reformacije s sigurnostjo in vednostjo vseh zgodovinskih podatkov, da smo vsi strmeli. Toda njegovo opisovanje je zvenelo povsem drugače, kakor ono profesorja zgodovine. Večkrat je trdil baš nasprotno, kakor je predaval dr. Walker, in je vse podkrepil z natančnimi podatki.

Profesor je bil sedaj bled, sedaj rdeč; končno je vzrožil: »Dovolj! To je predrznost, da mi kaj takega podajate. Vi se imate učiti to, kar se vam v šoli predava, ste razumeli?«

Obrnil se je in šel h katedru, da si vzame beležnico.

Hinko, ki je imel prostor poleg mene, se je hitro sklonil in mi zašepetal: »Stenografiraj!«

Zgrabil sem za svinčnik in nastavljal. — To pa utegne biti prijeten prizor!

Profesor je prišel zopet nazaj, ga strupeno pogledal in rekel razburjeno: »Odgovor na to predrznost boste našli v semestralnem spričevalu!« — Jaz sem stenografiral...

»Gospod profesor, jaz nisem dolžan,« — Hinko je govoril počasi, da bi mi dal več časa, — »biti z vami enakega naziranja. Kar ste predavali, sem se naučil. Toda študiral sem tudi samostojno in sem prišel do drugačne sodbe. Nimate pravice, da bi mi dali zato slabši red!«

Dr. Walker je postal rdeč ko rak. »To je že višek, da mi predpisujete, kaj naj storim in delam! Za to novo, nezaslišano predrznost pridete v razrednico!«

»Gospod profesor!« je mirno rekel Hinko, »zavarujem se proti temu! Nisem bil predrzen.«

Med tem je dr. Walker že odprl miznico in pisal, ves tresoč se od jeze, Hinkota v razrednico. — Potem se je dvignil in zarjul: »Sédite, vi mlečnozobi mladeniči! Ste se takega obnašanja naučili pri svojih farjih? Mislite, da se vas bojim? V zgodovini dobite »zadostno«, to vam povem javno pred vsem razredom!«

Hinko je še stal: »Gospod profesor, protestiram proti temu!«

»Protestirajte, kar protestirajte!« je zaklical dr. Walker, ves tresoč se od jeze. »Tam so vrata, pojdite kar k ravnatelju!«

Hinko mi je z levico izvil stenogram. Potem je mirno stopil iz klopi in šel.

Tega ni nihče pričakoval. Profesor je bil, ko da je padel iz oblakov. Z izbuljenimi očmi je zrl za Hinkotom. Ni vedel prav, kaj sedaj. Videlo se mu je, kako mu je stvar nenadoma postala neprijetna. — Nekaj časa je buljil v vrata, za katerimi je izginil Hinko; potem je šel za kateder in nervozno brskal po knjigi, da je našel mesto, kjer smo zadnjo uro končali.

Proti koncu ure je prišel Hinko in sedel na svoje mesto, kakor bi se ne bilo nič zgodilo.

Komaj je pozvonilo, je zapustil profesor, hitreje kakor navadno, sobo. Cel razred se je skoraj slišno oddahnil. Pripetljaj je vse zelo razburil. V trenutku je bil Hinko obkrožen. »Kaj je bilo pri ravnatelju?«

»Nič! Izročil sem mu enostavno stenogram, tako si more sam ustvariti sodbo.«

»Stenogram?« so zaklicali vsi začudeno.

Hinko je pokazal name. — »Jaz sem vse natančno napisal«, sem dejal.

»O joj!« je menil Gill, »potem bo za Walkerja slabo!«

Rutmeier me je skrivaj prijel za roko: »Fant, zakaj si stenografiral?«

»Prosil me je za to!«

»Moll sam da je zahteval?«

Prikimal sem.

»Prokletol!« je siknil, »temu zvitemu hudicu ne more nihče blizu!«

Vsi smo napeto pričakovali, kako se bo stvar razvila. — Še v odmoru sem bil poklican v pisarno. Dr. Walker je stal tam poleg ravnatelja, rdeč ko rak v obraz.

»Je stenogram vaš?« je vprašal ravnatelj.

Prikimal sem: »Da!«

»Zakaj ste pisali?«

»Moll me je prosil, naj pišem, ko je gospod profesor šel po beležnico.«

»Ali ste vse natančno zapisali?«

»Da, gospod ravnatelj, samo zadnjega stavka nisem mogel več dokončati. Glasi se, menim: 'Pojdite k ravnatelju'; ali podobno.«

Ravnatelj se je dvignil s svojega sedeža: »Eger, ali mi morete dati častno besedo, da ste vse tako napisali, kakor ste slišali?«

»Da!« Dal sem mu roko.

»Dobro. Lahko greste!«

Ko sem se zasukal, sem opazil, da se je dr. Walker vgriznil v ustnice. Še bolj je pordel.

Od tedaj nisem več slišal o tej zadevi. Tri dni za tem mi je pripovedoval Hinko, da je bil popoldne v pisarni od drugega gimnazijskega profesorja zgodovine vpricho ravnatelja izprašan. Skušnja je trajala pol ure.

Slednjič je prišel dan, ko smo prejeli svoja semestralna spričevala. Komaj je prejel Hinko svojega, se je ves razred zgnetel okrog njega. Stal sem poleg njega in takoj pogledal vanj, ko je razvil list:

Zgodovina: prav dobro. — —

Največje presenečenje pa je bilo po semestralnih počitnicah: V začetku prve zgodovinske ure je prišel v razred ravnatelj in nam naznanil, da je bil dr. Walker na lastno prošnjo premeščen na drug zavod. — Dobili smo »novega«, doktorja Gappa, dobrega mladega profesorja. Pri njem je bila vsaka ura užitek. O kakem zasmehovanju Cerkve ali vere pri njem ni bilo govora.

(Dalje prihodnjič.)

NAM SI ROJENA, MARIJA!

(Za 8. september.)

*Nam si rojena, Marija!
Ko si odprla oko,
tudi nad zemljo odprlo
blaženo se je nebo.*

*Nam si rojena, Marija!
Čisti, detinski Tvoj smeh
vse je iz žalosti vzbudil,
ki so trpeli v boléh.*

*Oj detece v sobici skromni,
smehlaj se, smehlaj!
Mi vemo, da danes odpira
nad nami se raj.*

*Zato nas veselje prešinja
in up se budi,
da mrak se umika, izginja
peklenske noči.*

*Srcem in dušam
svobodo dala
z rojstvom si svojim,
deklica zala.*

*Jutro nad zemljo
vstaja in seva,
Tvojega rojstva
srečo opeva.*

*Rúdi in žári,
Zarja jutranja!
Tvoje žarenje
Solnce oznanja!*

Fr. Neubauer.

Bazilika sv. Terezije Det. J. V rojstnem mestu Lisieuxu, kjer je tudi grob svete Male Cvetke, so dozidali krasno cerkev, njej posvečeno. Na slovesnost posvečenja je došlo 24 škofov in nebroj vernikov od vseh strani. Pariški kardinal je imel cerkveni govor. Na slavnostni dan je proti večeru zablestela bazilika v morju električnih luči. — Brazilija je poslala dragoceno skrinjico za telesne ostanke ljubljene svetnice.

Prireditve v Freiburgu (Švica). Koncem maja so imeli velike Marijanske jubilejne svečanosti v spomin na prvo Marijino družbo, ki jo je tam ustanovil pred 350 leti sveti Peter Kanizij. Zborovalci so med drugim tudi sklenili, da se ustanovi za moške Marijine družbe lastna zveza. — Od 31. julija do 3. avgusta je pa bil v istem mestu 8. mednarodni akademski misijonski kongres. Udeležili so se ga odlični učenjaki vseh evropskih dežel. Na kongresu je govoril tudi nadškof Mar Ivanios, ki je nedavno v južni Indiji prestopil v katoliško Cerkev.

Vtisi dublinskega evharističnega kongresa. Msgr. Heylen, škof namurski piše: »Bil sem na kongresih v Rimu, Amsterdamu, Chikagu, Sydney-u, Karthagu; ali kongres v Dublinu je bil nedosegljivo veličasten. Od drugih kongresov se je ločil zlasti v tem, da se ga je udeleževalo vse prebivalstvo. Posebnega poudarka je vredno dejstvo, da so bili moški

prav tako številno zastopani, kakor ženski svet. Iskrenost in pobožnost moških se lahko kosa s pobožnostjo ženstva.«

Kardinal Hlond, metropolit poljski, je izjavil to-le: »Še nikoli nisem videl take in tako obsežne manifestacije. To slavlje ni bila prireditev kakšne organizacije, marveč je bilo slavlje celega naroda. Iz vseh točk sporeda je odsevala globoka in iskrena pobožnost, ki smo jo opazovali na vseh domačinih, pri zastopnikih vlade prav tako kakor pri zadnjem delavcu.«

Turisti pri papežu. Oni dan je sprejel sv. oče Pij XI. oddelek italijanskih turistov v avdijenci. Kot nekdanji ljubitelj gora, se je delj časa pogovarjal o lepoti alp in duševnem užitku v božji naravi. Žal, da mislijo današnji turisti večinoma le na telesne uspehe. To je sicer že nekaj, a malo. Pravi turist mora svoje misli dvigniti više. Globoko ganjen je papež zopet ponovil znani dogodek, ko je prispel z vodnikom na vrh visokega hriba. Sredi ledu je na tej veličastni višini gorski vodnik pokleknil in vzkliznil: »Tukaj je treba moliti.«

Katoliški shod vseh Avstrijcev bodo sklicali prihodnje leto na Dunaj. Tako je bilo sklenjeno na škofovski konferenci v Salzburgu. S tem shodom bo združena tudi 500 letnica, odkar je bil dozidan veliki zvonik pri cerkvi sv. Štefana, in 250 letni spomin na rešitev Dunaja pred Turki.

Boj ruskih brezbožnežev divja dalje — in sicer zoper vsako vero. — O smrti ruskega mogočnega Lenina, ki je bil zavržen in zatajil vsako verstvo, piše Persival Philips: »Tega moža, ki je hladno izročil smrti nad dva milijona ruskih prebivalcev, je napadla počasi se razvijajoča bolezen, katere simptomi (znaki) so bili zanj, toli proslavljenega državnega prvaka, skrajno poniževalni. Razum mu je jel polagoma pešati. Nekaj čez eno leto se je trdovratno ustavljal usodi; toda ohromelost njegovih duševnih moči je naraščala od dne do dne. Zadnji dan življenja so videli s strahom, kako je vsemogočni gospodar ruske države na svojem posestvu (Gorki) blizu Moskve po tleh drsal. Kakor žival se je premikal po vseh štirih do posameznih delov pohištva ter jih goreče prosil, ko ga je vest mučila, odpuščenja za svoje hudobije. To je delal v času, ko so postajali svetli trenutki njegovega bednega stanja čimdalje bolj redki.«

Nesrečna Mehika ne pride do miru. Ko se je lani sklenil nekak konkordat s sveto stolico v Rimu, je bilo pričakovati, da bodo katoličani po tolikem trpljenju in preganjanju vendarle mogli mirno izvrševati svoje verske dolžnosti. Zdaj pa slišimo, da so zopet vse cerkve radi vladne naredbe zaprte. Cerkvena oblast namreč ni mogla pristati na zahtevo vlade, da bi se število duhovnikov v dušnem pastirstvu delujočih tako skrčilo, da bi o pravem dušnem pastirstvu ne bilo več govora. Posledica: Vlada je cerkve dala zapreti. Ubogi katoličani! — Sv. maše se morajo opravljati drugod. Nadškof Diaz v mestu Mehiki je dal dovoljenje, da smejo duhovniki v dušnem pastirstvu ob nedeljah po trikrat maševati.

Kje boš pokopan? Sedanji papež je dolečil zase znamenito cerkev sv. Karla v Rimu, ne cerkve sv. Petra, kakor n. pr. njegova prednika Pij X. in Benedikt XV. To je umevno: Pij XI. spada prav za prav v milansko škofijo, kjer je bil poprej nadškof. Patron milanske škofije in znamenite gotske cerkve v Milanu je pa sv. Karel Boromejski. V rimski cerkvi sv. Karla je bil pred dvema letoma postavljen mogočen oltar iz marmorja prav tam, kjer je Pij XI. opravil prvo sv. mašo kot novomasnika.

Pet ruskih škofov je zopet posvetil znani škof msgr. d' Herbigny in sicer po silnih težavah in nevarnostih.

»A potem bi me vrgli.« Francoski politik in minister Briand, ki je pred par meseci umrl, je obiskal nekoč z nekim Angležem prostornine zapuščenega samostana. Anglež je menil: »Škoda teh praznih, zapuščenih prostorov; treba bi jih bilo dati nazaj pravim lastnikom!« — »Sem popolnoma vaših misli« —

pravi Briand. »Če bi jaz odločal, takoj. Toda potem bi me jutri že vrgli.« — Brezdna krivice in nepoštenosti bodo prišla na dan ob poslednji sodbi!

Šesti velehradski kongres za zedinjenje. Letošnje zborovanje je imelo še prav posebno svečano obeležje, saj so udeleženci slavili obenem 25 letni jubilej, odkar je bil sklican (1907) prvi tak kongres na Velehradu. Med temi, ki se že četrto stoletja trudijo za zedinjenje vseh Slovanov v pravi Cerkvi Kristusovi, omenjamo sledeče učenjake: dr. Fr. Grivec, univ. prof. v Ljubljani, Andrej Šeptickij, grškokatoliški metropolit v Lvovu, dr. Dionizije Njaradi, vladika križevski v Zagrebu, dr. Leopold Prečan, nadškof olomuški. Na zadnjem velehradskem zboru za cerkveno edinstvo so bile sklenjene med drugimi tudi naslednje važne resolucije:

1. Katoliški učenjaki in bogoslovci, zbrani na velehradskem kongresu za pospeševanje cerkvenega edinstva, najostreje obsojajo krivice in nasilja boljševizma, s katerimi se preganja vera in žali svoboda vesti na Ruskem.

2. V vseh škofijah katoliških Slovanov naj se goji izobrazba bogoslovnega naraščaja v spoznavanju vprašanja iztočne cerkve.

3. V vseh škofijah naj se širi apostolstvo sv. Cirila in Metoda in duhovsko versko društvo za pospeševanje cerkvenega edinstva.

4. Pošlje se brzojavna zahvala sv. očetu Piju XI. za pozornost, s katero spremlja velehradski kongres, s prošnjo za apostolski blagoslov, da bi kongres donesel obilo koristi.

5. Naj se pospešuje pobožnost mesečnega obhajila v namene cerkvenega edinstva.

Ljubljanski vladika dr. Gregorij Rožman je praznoval 20. julija tiho in skromno svoj srebrnomašniški jubilej. »Slovenec« je ta dan kratko, a lepo in brez pretiravanja zapisal to-le presojo slavljenčevega delovanja: »Škof Gregorij gleda na 25 let neutrudljivega, neprestanega dela v službi Gospodovi, — na 25 let življenja za Boga in za slovensko ljudstvo, — na 25 let z molitvijo posvečenih, z ljubeznijo do Boga in neumrljivih duš prežarjenih, po velikih delih poveličanih, z roso milosti blagoslovljenih, z izrednim blagoslovom božjim oblagodarjenih.« — Ohrani in poživljaj ga, Gospod!

Kot srebrnomašnik je prevzvišeni gospod knezoškof imel slavnostni govor naslednjo nedeljo, 24. julija, ko je v ljubljanski stolnici stopil k oltarju, da opravi sveto daritev ob svoji 50 letnici, zlatomašnik, prelat in stolni prošt Andrej Kalan, vodja Marijanišča. Iz mnogobrojnih čestitk, ki so bile izrečene ob

prijateljskem sestanku, smo se šele podrobneje seznanili s tem, kar je slavljenec tekom 50 let mašniškega življenja storil za domovino, za razvoj kulture, slovstva, za prosveto in dober tisk, predvsem pa za lajšanje bede, za siromake, za vzgojo deške mladine in sirot, za pomoč vsem, ki so potrebovali sveta. — Naj ljubi Bog ohrani in blagoslavlja oba visoka jubilanta! Slavnosti se je udeležilo lepo število duhovščine, zastopnikov kršč. organizacij in društev. Navzočna sta bila tudi knezoškof lavantinski dr. A. Karlin in pomožni škof dr. J. Tomažič.

Lavantinska škofija. V Mariboru je umrl v najlepši dobi katehet in profesor Alojzij Rezman, star šele 44 let. Pokojni je bil vzoren vzgojitelj mladine, požrtvovalen mladolinoljub, ljubezniv tovariš, plemenit človek. — Mir njegovi duši! — Nadžupnija sv. Jerneja v Rogatcu je podeljena g. Jožefu Žekarju, dosedanjemu upravitelju. — Za soupravitelja v Čušnjicah pri Vojniku je imenovan Pavel Zagar, dekan in častni kanonik pri Novi cerkvi; za vikarja v Konjicah pa ondotni kaplan Franc Boljanec. — Župnik v Kozjem, Viktor Lunder je imenovan za duh. svetnika.

Ljubljanska škofija. Dne 17. julija je ponovil svojo primico v ljubljanski uršulinski cerkvi dr. Ignacij Lenček, ki je dovršil modroslovne in bogoslovne študije v zavodu »Germaniko-Hungariku«.

V frančiškanski provinci so izvršene naslednje premembe: Za predstojnika v ljubljanskem samostanu je postavljen p. Gracijan dr. Heric; za predstojnika v Brežicah p. Dionizij Dušej; p. Konstantin Urankar je prestavljen iz Kamnika v Maribor; p. Jožef Aljančič je dodeljen rezidenci na Rocnem; p. Krizostom Sekovanič je imenovan za kaplana franč. župnije Mar. oznanjenja v Ljubljani. — Kot misijonar slov. kolonije v Aleksandriji (Egipet) je poslan p. Kerubin Begelj.

Verska manifestacija na najlepši točki ribniške dekanije, pri Sv. Gregoriju dne 31. julija, je bila zopet prireditve, ki so jo bili veseli zlasti navzoči moške in fantje. Bilo jih je nad tisoč iz domače in vseh okoliških sosesk. Cerkvene govore sta imela stolna vikarja iz Ljubljane: Košmerlj in Košiček. Prvi je govoril pred sv. mašo možem in fantom o notranji verski poglobitvi, drugi pa po sveti maši o delu katoliškega moša in fanta v javnem življenju. Popoldne so se vsi uvrstili v procesiji za svetim Rešnjim Telesom. — Isto nedeljo so imeli belokranjski moške in fantje svoj verski in prosvetni tabor na Žežlju pri Vinici. Lep dan molitve in premišljevanja in obnovitve za 700

krepih zastopnikov naših Belokranjcev, ki so šli počastit Devico Marijo na Žežlju. Glavni govornik dekan trebanjski, I. Tomažič, je pazljivim poslušalcem predložil, kakšne vrline naj bi imeli vzor-možje in fantje sedanjega časa. Po popoldanski službi božji in navduševalnih govorih so navzoči polni zadovoljstva sklenili, da bodo še prišli k Materi božji na Žežlju.

Kdo mu je enak? Pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah je umrl 1. avgusta župnik-zlatomašnik Jožef Sinko. V posmrtnici smo čitali o njem tole odlično pohvalo: »Rajni je bil posebljena dobričina. Otroško-pobožen je z največjo vnetostjo deloval v vinogradu Gospodovem... Kjerkoli je služboval, je ustanavljal in goreče vodil Marijine družbe, fantovske in dekleške, tretji red sv. Frančiška in bratovščino krščanske družine. Deloval je v prosvetnih društvih in se posluževal vseh pripomočkov, da bi koristil verstveno in narodno... Po svojem značaju je bil vedno vesel, silno gostoljuben, miroljuben. Vedno je rad podpiral di-jake, dasi je sam živel v skromnih razmerah... Ljudstvo ga je ljubilo kot svojega očeta... R. L. P!

Rodmošci (Gor. Radgona). Iz fantovskih vrst je nemila smrt nenadoma pobrala 20 letnega mladeniča Frica Klemenčiča. Težka bol za srca vseh, ki smo poznali dobrega tovariša.

Prvi petek v juniju je bil še v cerkvi pri sv. zakramentih. Gotovo ni mislil, da je bilo to sv. obhajilo zadnje v življenju, torej sv. popotnica. Pred smrtjo je mogel še sprejeti na bolniški postelji sv. poslednje olje. Gospod ni pustil zvestega služabnika brez duhovne pomoči ob ločitvi. Odtrgal ga je v cvetu nedolžnosti, da ga reši viharjev življenja. V spomin nam je rajni Fric zapustil krepostno in zgledno življenje.

Duhovne vaje za dekleta se bodo vršile v »Domu duhovnih vaj« pri sv. Jožefu nad Celjem meseca septembra od srede, dne 7. septembra zvečer, do nedelje dne 11. septembra zjutraj; priglasiti se je treba do 1. septembra.

V »Domu duhovnih vaj« je oltar, kjer se opravlja za časa duhovnih vaj sv. maša in se hrani Najsvetejše. Tudi je v kapeli sv. križev pot.

Vsa oskrbnina znaša 75 Din. Priložiti znamko za odgovor.

Novi grobovi. V Hrastju pri Kranju je umrl po dolgi bolezi zlatomašnik in župnik v p. Franc Zbašnik. Dosegel je veliko starost 86 let. Kot upokojenec je živel v Hrastju 20 let. Bil je dobrega, odkritega srca. — V Gorici je dokončal zemeljsko potovanje duh. svet. katehet Fr. Oswald. Služboval je vsa leta samo v Idriji, kjer se je tudi rodil.

Po hudi bolezní ga je smrt rešila. Slovel je kot izboren katehet; mnogo se je trudil tudi za misijonstvo kot ondotni voditelj »Dejanja sv. Detinstva«. — Dne 21. julija so pokopali v Črmošnjicah župnika in zlatomašnika J. Lebar-ja, ki je deloval v župniji skoraj 30 let. Bil je vzoren dušni pastir in velik prijatelj mladine. Rodil se je 21. julija 1849; za mašnika posvečen 21. julija 1874; pokopan je bil 21. julija 1932. — R. i. p.!

Marijine družine

Proslava 25letnice kronanja čudodelne podobe Matere božje na Brezjah.

Prve dni septembra bo poteklo 25 let, odkar je bila čudodelna podoba Marije Pomočnice slovesno kronana. Da se omogoči udeležba vsem vernim Marijinim častivcem, je pripravil javni odbor za proslavo tega srebrnega jubileja izposloval polovično vožnjo v vsem področju Dravske banovine. Spored svečanosti je takle:

Od 1. do 3. septembra bo slovesna tridnevnic. Vsako jutro bo ob 6 slavnostni govor in sv. maša pred izpostavljenim Najsvetejšim. Zvečer bo istotako govor in pete liturgije Matere božje, nato slovesno zvonjenje.

Od sobote zvečer do nedelje zjutraj bo nočno češčenje presv. R. T. Najprej bo govor, potem slovesne večernice s procesijo sv. R. T. Po procesiji se bo izpostavilo Najsvetejše. Ob polnoči bo slovesna sv. maša.

Slavnostni dan, 4. septembra: Ob 10 bo pridigoval prevzvišeni gosp. knezoškof dr. Gregorij Rožman. Sledi slovesna velika sv. maša z zahvalo pesmijo.

Isti dan bo od 5 do 6 zvečer Marijanski koncert. Združena pevska zbor Brezje-Radovljica bosta odpela najlepše Marijine pesmi v proslavo M. P.

Naslednje dneve do 8. septembra bo vsak dan zjutraj sv. maša pred Najsvetejšim, zvečer pa liturgije M. b.

Marijine družbe najvljudneje vabljene!

Škofja Loka. Med naše kongregacijske vrste je posegla smrt. Dne 5. junija je umrl v vasi Puštal, član kongregacije, dijak-petošolec: Kala n Jožef. Naša kongregacija je z njim izgubila enega izmed najboljših svojih članov. S petnajstim letom je vstopil v kongregacijo; ves čas je bil njen zvest član; pri nobeni kongregacijski skupnosti ga ni manjkalo. Kadarkoli je prišel med nas, smo se ga razveselili, ker je bil vedno tako dobre volje; vsakikrat nam je kaj novega povedal. Ko smo ga potrebovali v odboru, je z veseljem prevzel službo tajnika; in kako vestno jo je opravljal; vedno je delal nove načrte za kon-

gregacijo. Pa je prišla bolezen in ga zavrtno napadla. Vedno in vedno je še upal, da bo ozdravel. Težko je mlademu človeku, ki je v najlepši dobi, misliti na smrt; dvakrat težko takemu mladeniču kot je bil Jože, ki je imel pred seboj tako lepe načrte. Bridko mu je bilo, ker je komaj mesec dni manjkalo do nove maše njegovega brata, katero bi bil tako rad učakal. Študiral je zato, da bi tudi on sam postal duhovnik, saj je tako rad govoril o svojem duhovniškem poklicu. Ni mu bilo dano čakati bratove nove maše. Ko je videl, da ne bo več ozdravel, je rekel: »Rad bi umrl tak dan, ko bom pri sv. obhajilu. Ta želja se mu je izpolnila. Par ur pred smrtjo je prišel k njemu še evharistični Jezus in tako je njegova duša z njim združena odhitela v boljše življenje. Rajni Jože nam je dokaz, kako srečno umirajo tisti, ki so bili v življenju dobri Marijini sinovi in so zvesto spolnjevali kongregacijska pravila. — Anton Okorn, prednik.

Ribnica. Dne 24. junija je odšla na drugi, boljši svet Dejakova Anica, hčerka Marijina. Poslovila se je od nas v svoji devetnajsti pomladi in odšla k nebeškemu ženinu. Tega sveta in kar je na njem, ni ljubila, marveč Jezusa; zato jo je On iztrgal pokvarjenosti tega sveta in poklical k sebi. Pozval jo je gotovo tudi zato, da bi pri Njem prosila za stanovitnost vseh njej podobnih, še bolj pa za vse one, ki so se že v svoji devetnajsti pomladi svetu prodali...

Anica je bila zdrava mladenka — ne zdrava na telesu, saj je že dalj časa sem bolehal — ampak zdrava v duši. Kako pa naj ne bo zdravo dekle, ki stoji v senci Marijine zastave, in se na ta svet ne navezuje!

Tovarišica Anica je legla v posteljo obenem s svojo materjo. Dan ali dva je ležala, potem je zaslutila, da se bliža vrtom blažene večnosti. Še enkrat — zadnjikrat — si je zaželela prejeti v svoje srce evharističnega Jezusa, ki mu je vse svoje mlade dni služila, kot krepčilo in popotnico pred stol božji. V slutnji, da ji je smrt blizu, je vstala, si popravila posteljo, na steno obesila razpelo s Križanim, zraven pa modri družbeni trak s svetinjo. Nato je odšla k svoji bolni materi v drugo sobo — po slovo. Kmalu za tem je zatislila svoje mlade oči, zatislila za ta svet.

Srečna si Anica! Bog pa je dober, silno dober, ki te je tako osrečil. Vsa srca sodružbenk, prijateljic in znank so se zdaj bolj ko prej zavedala, kako izklesan vzor jim je bila pokojna Marijina hčerka. Na belo krsto so ji nanosile polno cvetja in rož, saj je bila pokojna sama lep cvet. † Anica je bila kakor pri prvem svetem obhajilu, ko je ležala v beli krsti.

Živela je tiho življenje pod hribom s cerkvico in sliko sv. Ane v Ribniški dolini. Na sliki vidimo, kako drži sveta mati Ana z eno roko svojo mlado hčerko Marijo, z drugo pa ji kaže v nebo, kakor bi hotela reči: »Tam smo šele doma!« Ali ni ta prizor tako značilen tudi za našo rajno Anico, kateri je bila Marijina mati — zaščitnica!

Prosi za nas, draga tovarišica, da ne pozabimo, kje je naša prava domovina.

PROŠNJE IN ZAHVALE:

F. S. se priporoča kakšni pobožni in sveto živeči redovnici v molitev na čast presv. Srcu Jezusovemu in Mariji Pomočnici za ozdravljenje dolgotrajne bolezni. — Fr. M. se priporoča Materi božji, presv. Srcu J. in sv. Duhu za stanovitnost v dobrem, za trdno zaupanje v božjo previdnost in za razsvetljenje v težkih dvomih. — Mladenič iz R. se zahv. Jezusu, Mariji Svetogorski in sv. Jožefu za uslišane prošnje.

M. D. se zahvaljuje Mariji Petrovski in svetu Antonu Pad. za uslišano prošnjo.

Odpustki za mesec september 1932

1. Četrtek, prvi v mesecu. P. o. udom br. sv. R. Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v župni.

2. Petek, prvi v mesecu. P. o.: a) vsem vernikom, ki gredo k spovedi in pravemu sv. obhajilu, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega in molijo po namenu sv. očeta; b) udom br. presv. Srca Jez.; udom br. sv. R. Telesa kakor včeraj.

3. Sobota, prva v mesecu. P. o. vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena žaljenja, in molijo po namenu sv. očeta.

4. Nedelja, prva v mesecu. Angelska. Sv. Roza Viterbska. Udom rožnovenske br. trije p. o.: 1. če v bratovski kapeli molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. R. Telesom. — P. o.: a) udom br. presv. Srca Jez.; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir. — Kjer se danes obhaja praznik sv. Angelov varihov (kakor n. pr. v ljubljanski škofiji), p. o.: a) udom »Dejanja sv. Detinstva«, če molijo za njega razširjenje; b) udom br. sv. Družine; c) istim kakor 17. dan. Slednji dobe radi godu sv. Roze lahko še en p. o.

7. Sreda, prva v mesecu. P. o. pod navadnimi pogoji vsem, ki opravijo kake pobožne vaje na čast sv. Jožefu.

8. Četrtek. Rojstvo Marije Device. P. o.: a) udom br. sv. R. Telesa kakor 1. dan; b) udom br. presv. Srca Jez. v bratovski cerkvi; spovednik more mesto obiska bratovske cerkve določiti kako drugo dobro delo; c) udom br. naše ljube Gospe v bratovski cerkvi; d) udom rožnovenske bratovščine v katerikoli cerkvi; e) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; f) onim, ki nosijo beli, ali rjavi, ali črni, ali višnjevi škapulir; udom br. žalostne Matere božje je treba poleg drugega moliti 7 očenašev in 7 zdravamarij za duše v vicah; g) udom Marijine družbe; h) udom družbe krščanskih družin; i) udom br. svete

Družine; j) udom br. za duše v vicah; k) udom škapulirske br. karmelske Matere božje; l) istim kakor 17. dan. — Tretjerednikom v. o.

9. Petek. Sv. Peter Klaver. P. o. udom družbe sv. Petra Klaverja pod navadnimi pogoji.

12. Ponedeljek. Ime Marijino. P. o. vsem, ki prejmejo sv. zakramente, so danes ali enkrat v osmini pri sv. maši in molijo po namenu sv. očeta. V nedeljo zadostuje v ta namen, biti pri eni sami sveti maši.

15. Četrtek. Žalostna Mati božja. P. o.: a) vsem vernikom tolikokrat, kolikorkrat obiščejo cerkev, v kateri je ustanovljena br. Žalostne Matere b., ter v njej molijo po namenu sv. očeta; glede prejema sv. zakramentov veljajo iste določbe kot so navedene za porcijski odpustek dne 2. avgusta, le da se čas primeroma premakne; b) udom br. svete Družine. — Kjer se ta praznik obhaja naslednjo nedeljo, se tu navedeni odpustki dobe naslednjo nedeljo.

17. Sobota. Rane sv. Frančiška. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v župni cerkvi, kjer ni redovne. — Tretjerednikom v. o.

18. Nedelja. Sv. Jožef Kupertinski. P. o. istim kakor včeraj.

21. Sreda. Sv. Matej. P. o. udom družbe sv. Petra Klaverja, če molijo po namenu svetega očeta in za razširjanje sv. vere.

24. Sobota. Marija, rešiteljica jetnikov. Sv. Pacifik. P. o.: a) udom družbe sv. Petra Klaverja, če obiščejo cerkev in molijo po namenu sv. očeta; b) istim kakor 17. dan.

25. Nedelja, zadnja v mesecu. P. o. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno molijo sveti rožni venec.

27. Torek. Sv. Elzeirij. P. o. istim kakor 17. dan.

29. Četrtek. Sv. Mihael. P. o.: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom br. za duše v vicah; c) udom br. sv. Družine; d) tretjerednikom.

Cena »Bogoljubu«:

na umetniškem papirju 30 Din, na navadnem papirju 20 Din; v Avstriji 3 Š, v Italiji 8 Lir, v Čehoslovaški 15 Kč, v Franciji 12 fr., v Ameriki —50 Dol. — Naroča se pri upravi »Bogoljuba« v Ljubljani, Jugoslovanska tiskarna.

Vsebina 9. štev. »Bogoljuba«: Razprave: Kdo je kot Bog? (Dr. Fr. Jaklič.) — Roke proč od kmetskih duš! (L. G.) — Bog in Katoliška akcija. (Dr. A. Zdešar.) — Kaj pa naši lajki? (Svetnik J. Kalan.) — Sveti križ. (Ant. Oblak.) — Počitniška kolonija »Marijinega vrtca«. — Duhovne vaje za žene in dekleta v Mali Loki. (Dr. C. P.) — Pri Mariji: V septembru. (J. Langerholz.) — Na cilju: Luč z gorā. (Weiser-Jagodic.) — Iz življenja Cerkve; Po svetu, po domovini, Marijine družine. — Odpustki za september. — Osmero slik v bakrotisku.

Opomba uredništva: Razprave so vzele toliko prostora, da smo morali vse odgovore in še marsikaj odložiti na prihodnjo številko. Prosimo potrpljenja.

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

Ljubljana, v lastni palači na vogalu Miklošičeve in Masarykove ceste

SPREJEMA požarna zavarovanja, zvonove iz brona proti razpoki, zavarovanja stekla ter življenska zavarovanja v vseh kombinacijah

PODRUŽNICE:

Beograd, Dečanska ulica 27/II, Celje, Cankarjeva ulica 4, Sarajevo, Vojvode Stepe Obala 42, Split, Ulica XI Puka 22, Zagreb, Mihanovičeva ulica 2/II.

Poverjeničstva v vseh večjih krajih.

Ure, zlatnina, optični predmeti
L. VILHAR
urar
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 36

Ljudska posojilnica v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
Miklošičeva cesta 6 (v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri ter brez vsakega odbitka. Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge znašajo nad 180 milijonov dinarjev.

Hiša z lepim stanovanjem in vrtom poleg cerkve v Petrovčah, posebno ugodno in pripravne za upokojenega duhovnika, se prodaja. — Pojasnila daje Martin Jerman, Petrovče, Savinjska dolina.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3

je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji
Ima vlog nad 430.000.000 Din

Za vse vloge jamči ljubljanska mestna občina z vsem svojim premoženjem in z davčno močjo. Za male trgovce in obrtnike obstoji pri hranilnici kreditno društvo, za pupilne naložbe pa sodni depozitni oddelek. — Za varčevanje mladine izdaja domače hranilnike, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnice.

Telefon št. 2016 in 2616

Poštni čekovni račun št. 10533

Uradne ure za stranke so od 8. do 12. in pol

Ali se hočete svojega

revmatizma, protina

osvoboditi?

Trganje in zbadanje po udih in sklepih, otekli udje, skrivljene roke in noge, trganje, zbadanje in ščipanje po raznih delih telesa, pa tudi slabost oči so čisto posledica revmatizma in bolečin v kosteh, katere je treba odpraviti, ker se sicer bolečine še stopnjujejo.

Jaz Vam nudim

zdravilno pijačo, ki razkraja sečno kislino, pospešuje izmeno snovi in izločevanje, torej ne takozvano univerzalno ali tajno zdravilo, temveč izdelek, ki ga mati narava sama nudi za blagor bolnega človeštva.

DAM VSAKOMUR BREZPLAČNO POSKUŠNJO.

Pišite mi takoj in dobili boste iz mojih v vseh državah obstoječih skladišč povsem zastoj in franco poskušnjo zajedno s poučno razpravo. Sami se boste uverili o neškodljivosti tega sredstva in njegovem naglem delovanju. — Poštno zbiralno mesto:

AUGUST MARZKE, BERLIN, WILMERSDORF,

Bruchsalerstrasse Nr. 5, Abt. 305.

Ali bi kupili kremo za kožo iz kabliča?

Krema mora biti higijenično
zavita in zajamčeno čista –
drugače zelo lahko škoduje
Vaši koži. In Vaše nežno
perilo? Ne zasluži li tudi
to enako pazljivost? Mislite
na to kadar kupujete milne
luske. Zahtevajte Lux v higi-

jeničnem ovoju. Tedaj ste brez skrbi, da ne pride
nikaka nečistoča v dotiko z Vašim perilom, a Vaša
koža bo na ta način obvarovana od nevarnosti, ki ji
preti od bakterij, katere s prahom uhajajo v perilo.

se ne prodaja nikoli
odprt, temveč vedno
samo v poznanem
modrem ovoju

LxJ 3-32

za pranje volne in svile